

85

37

23630

Mahjas Beefis.

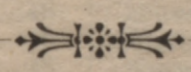
Politisks un literarisks laikraksts.

Četrdesmit deviņais gada gabjums.

W. Kuplins

1904.

Atbildīgie redaktori: Dr. phil. Arnolds Plates. Dr. philos. P. Sālits.

Rīgā, 1904.

Drufats Ernsto Plates tipo-litografijā, burtu seturē un foto-litografijā, pēc Petra bafnijas, vafča namā.

L. V. B.
In. 157417

28

1957

Manuscript

Historisches und literarisches Archiv

Abteilung des Reichsarchivs

Дозволено цензурою. — г. Рига, 24 декабря 1904 г.

1904

Ständige Redaction: Dr. phil. Julius Hantsch, Dr. phil. H. Salten

1904

Printed and published by the State Library in Riga, 1904

Saturs.

I. Ēdāfihwe, tautfaimneeziba, laulfaimneeziba.

	Nr.
Par semes wehrteschanu Widsemē	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8
Pirmeē augli no laulfaimneezibas komiteju darbības	1
50 gadu masgruntneezibas pastahweschanas peeminās svehtki Kujenes beedribā	1
28. dežembri 1903. gadā	2
Dseedaschanas svehtki	3
Atstāts uš Kreewijas laulfaimneezibas stahwofli	3
Par eewehribu muhsu laulfaimneeteem	3
Waldibas pašinojums par Tweras gubernas semstes eestahschu waldibai	3
pretigo rihzibu	3
Widsemes skolotaju palihdības beedriba	3
Muhsu kalpu behrnu littens	6
Bals redaktora A. Webera atwadischanas	6
Laulfaimneezibu maschinu jautajums „Sewischā Padomē“	7
Laulfaimneezibu wajadību komitejas	11
Par tirgu tureschanas teesibam	11
Par semes nomu (arendi)	12
Par latweeschu un wahzeeschu sawstarpejo fatifimi Baltijā	12
Laulfaimneeku sapulze jautajumā par nelustamu ihpashumu 13, 14, 15, 17, ...	20, 21
Drušiti par arteleem	14
Par pagasta labības magastinu pahwehreschanu naudā	16
V. wišp. Latweeschu djeesmu svehtku komitejas pašinojums	16
Waldibas pašinojums par jauno Kreewijas aishemumu	18
Pašinojums nelustamu ihpashumu wehrteschanas leetā	19
Par semstes reformu Baltijas gubernās	21
Jaunakais litums par strahdaschanu svehtdeenās un svehtku deenās	23
Blaujas apdrošinaschana	23
Widsemes muišneeku konwenta pehdejās sapulzes spreedums	23
Widsemes latweeschu dabas pagasta rakstweschu palihdības beedribas leetā	24
Apaschuhdens laiwās	24
Zentrifugu sažihste Kalna muišas Lehrwetenes Laulfaimneezibas beedribas	25
peenfaimneezibas turesch schagada 9. 10. un 14. jun.	25
Starptautiskais seemeeschu kongress	26
Jaunatae pehtijumi par peena nošimi un barības wehribu	27
Lopahrstu trubhums uš laufteem	28
Dahstipības un žiti turesch	29
Atbilde Weichertā igam uš wina raksta sch. g. „M. W.“ 25. Nr.	29
Sachalinas ruhpnēeziba	30, 31
Kauku krodzeneeki tā schuhpības un aptahrtnes eedšihwotaju panihšchanas	31
weizinataji	31
Aisrahbijums un luhgums	33
Laulfaimneezibu beedribu zentrale	35
Laulfaimneeku sabedroschanas panahumi Danijā	37
Atbilde peenfaimneezibas instruktoram pee Jelgawas laulfaimneezibas beedribas	37
god. L. Stilis igam uš wina rakstu „M. W.“ Nr. 29	37
Par Latweeschu teatri Jelgawā	38
Adoša Allunana schiršchanas	39
Pawafaris?	39
R. L. B. Sinibu komissijas pastaidrojums un usaižinajums etnografijas	39
trahjumu leetā	39
Sabeedristās dšihwes nahamee usdewumi	40
Par semes pahroschanas zenam un nomas augstumu Baltijas gubernās	41
Senata spreedums par Widsemes draudses skolu semi	41
Strahdneeku imelleščana pee fabriku wahrteem	42
Widsemes gubernatora pašinojums mobilisajijas leetā	42
Senat un tagad	43
Atgahdinajums Nigas namu ihpashneeteem	43
Kā ihlihdjetees ar sehllu?	44
Swehrinato teefas	45
Par Widsemes semneeku mahju pahroschanas zenam	45
Semstes Baltijā	46
Par pagasta nodokli isdalischanu	46
Dahstipības seemas turesch	46
Widsemes semneeku leetu komisarū sapulzes spreedumi	47
Reelwahreses Labdribas beedribas jaunbuhwes atklahšchanas svehtki	47
„Baltijas Wehstneem.“	47
Par nabagu un slimu apgahdaschanu Widsemes laulpagastos	48
Kas ir semstwas?	49, 50, 51, 52
Wehl par Widsemes semneeku leetu komisarū sapulzi	49
Nigas pilsehtas domneeku wehleščanas kahrtiba	49, 50
Par semneeku klaušības semes isnomaschanu	51
Nigas wehletaji	51

II. Skola un audsinaschana.

Kuresch preešč tautskolotajeem	10
Par mahzibas eerihzibu gimnasijas un realskolās 1904/5. g.	22
Seeweete-skolotaja	26
Wesēšis darbs un behrnu audsinaschana. Lewa Tolstoja	27
Uniwersitate un seeweete	42, 43

III. Dabas šinatnes, ahrtnēeziba, statistika.

IX. Kreewu ahrstu kongress Pirogowa peeminai	4, 5
Schidris gais. Pehz prof. Waldena preeščlahšjuma	15, 16
Pawafara falnas un augi	19
Sabeedristā weselības topščana un kauschu mirstiba	19, 20
Jauns atradums augsttopiba	21
Kapehž svehri baidas no uguns?	22

Nr.

Daschadu stahdu ismirščana	23
Nerwositate	24
Wasa kalibra apwiltās lodes un eewainoto bruhjes	24, 25
Glektriba semtopiba	25
Stulbi kustoni	25
Kaitigu kufainu eenaidneeki	26, 27
Spirts un ruhpnēeziba	26
Gaismas wisšpēziba	28, 29, 30
No tam zetas pehrkons?	29
Wihrs ar diwām šrdim	29
Lopeem kaitigi augi	31, 33
Grimuški lugi	34
Tagadejo dabas šinatnu galwenee usdewumi. Prof. Timirasewa	35
Plawu wehribā	36
Karsch un sehrgas	38
Par šindikateem, karteteem un trestem Prof. Janschuta	38, 39
Is augu dšihwes	40, 41
Mahsu audsinaschana	42, 43, 44
Kustoni un augi uhdent	47
Mahwigi kustoni	48
Wehschu audsinaschana	49
Weegs	51, 52

IV. Wehsture, pšichologija, filosofija, geografija.

Karsch. Is W. S. Solowjewa tikumības filosofijas	1, 2, 3
Tihruma seme un winas wehsture	3, 4, 5, 6
Par Japanas jaunlaiku kulturu	7
Klimats tahlajos austrumos	12
Djeltenās breešmas	20
Jauns uhdens zēsch uš Sibiriju	20
Filipinu salas un wina eedšihwotaji	45, 46

V. Rakstneeziba, mahšļa, dseja, walodneeziba, grahmatas.

W. Burwischa glešnas	4
Rudolfam Blaumanim	4
Muhsu mahšleneeki un tautiskais uswalks	6, 7, 8
Masa peesihme „Asnu“ ortografijas leetā	7
Lokatiwa juntinšč	9
Mahšļas salons	11
Latweeschu tautas apgehrbi	13
Blaupiana „Indranu“ israhde R. L. Beedriba	19
Is muhsu teatra	22
Antons Iščehons	32
Pastaidrojums kritikim Teodora lungam	36
Modes un reformas apgehrbi	48
Latweeschu literariskas beedribas presidenta Th. Döbnera šinojums par	50
latweeschu lairaksteem 1904. g.	50

VI. Teesleetas, likumi, prahwas, jautajumi, atbildes.

Prahwa par wispahrejas kahrtības trauzeschanu un laulpolizista aishlahreschanu	1
darbeem	1
Muhsnes dedšinaschanas prahwa	1
Teesleetu jautajumi un atbildes 1, 2, 3, 4, 9, 12, 18, 20, 21, 22, 23, 25, ...	26, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 49, 50, 51, 52
Kuresch wainigals: pagasta teefas preeščsehdetajis waj strihweris?	2
Kā ar neewehl pee mums skolotajus?	6
Naudas wiltoščanas prahwa	9
Is karschu spehlmanu dšihwes	11
Literariskas prahwas	13
Winas fara apgabala teefa	16
Muhsnes dedšinaschanas prahwa	20
Prahwa par 2½ turešam	24
Prahwa par patwaribam	25
Tuščha monopola pudele tā sleplawības eemeslis	36
Peterburgas teesu palata	38
Prahwa par Widsemes muišneeku kreditbeedribu aptrahpschanu	42, 43
Prahwas par politiskem noseegumeem	43
Muhsnes dedšinaschanas prahwa	45

VII. Ahrjemes notikumi un politika.

Kreewija un Japana	1
Tahlee austrumi	2, 3, 4
Ahrleetu ministra žirkularā telegrama Keisaristeem Kreewijas preešč	4
stahweem ahrsemēs	4
Sibirijas dšehžeta nošime	5
Karsch 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, ...	23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38,
39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52	5, 6
„Mahmā rihsta seme“ — Koreja	5, 6
Kara šinas	6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Waldibas pastaidrojums	7
Kapehž Japana karo?	8
Japani	8, 9, 10, 11, 12, 14
Par neitralitati un starptautiskam juhneezibas teesibam	9, 10
Port-Artura	10
Par Korejas apstahkeem	13
Kā twaitons „Woronesch“ isbeha japaneem	13

	Nr.
Japanu kara wadoni	14
Admirals Makarowš + ...	16
Frantschu-italeeschu braktoschanas	16
Japanas armija un flote	18
Karsch tablajos austrumos	18
Japanas nodoms	18
Waj karsch wehl ilgi turpinasees?	19
Meera laiku patriotisma nosihme kara laikos	19
Japanu kara plans	20
Spanija Maroka	21
Ka kreewu kara spehš tika suhtits uš Mandšuriju	21
Kintšchawas kauja	21
Serbijas, Bulgarijas un Melnkalnes weenoschanas	21
Triju gudru wišru domas par tagadejo kreewu-japanu karu	22
Tibeta un winas Dalai-lama	23
Par karu	23
Somijas generalgubernators nonahwets	23
Kara klaušba Anglijā	24
Tagadejā Maroka	24
Pauls Krūgers + ...	27
Sem Sarkana krusa	28, 30
Mandšurijas pahrwaldes lahtiba	28
Kuqu pahrmekleschana pehš kara konterbandes	28
Geshleetu ministrs Wjatschewslaws Konstantinowitschš f. Plehwe	29
Japanu diplomati	29
Leetū	29
Japanu organizacija un mušu kara spehša gara stahwollis	30
Kahda frantschu sinatnu wišra domas par Japanu	30
Stati ij kara lauka. Pee Wafandžanas I	32
Angtu waldbibas ištaidrojums jubras kara teešbu leetās	32
Wišaugstatais Manifests	33, 34, 35, 36, 37, 42
Zibna ap Port-Arturu	33
Maschinu karsch	33
Stati ij kara lauka. Kauja pee Wafangou II.	34
Japanu lodes	35
Kas gaidams?	36
Par drihša meera eespehjamibu	37
Atskats uš lihdschinejo kara gaitu	37
Japanu armijas reformas un Kinas nahlotne militarisma finā	38
Wehstules no kara lauka	39
Artillerijas kauja	40
Generaladjutanta Kuropatkina sinojums kineeschu swehtbiršchu leetā	40
Angli Tibetā	41
Klusās jubras II. estabdas listka žetā uš tablajeem austrumeem	42
Kara stahwollis tablajos austrumos	44
Prezidents Pauls Krūgers wina pehdejā gaitā	44
Par apstahleem pee Port-Arturas	44
Port-Artura un Sewastopole	45, 46
Meera stanas	46
Par Baltijas flotes usderumeem tablajos austrumos	47
Franzijas zibna ar klerikalismu	47
Kaojana-Muldena un kauja starp šinti tuhstoscheem	48
Zibnas Mandšurijā	48
Jaunatās armenu slakteščanas	49
Wišaugstatais Uafs	50
Sarkana krusa lihdselki	51
Port-Artura	52
Generalis Dragomirowš par tagadejo karu	52

VIII. Siftumi.

Duse un d'Annunzio	1
Adelina Patti	1
Esstrawagantas peedurtnes	1
Naudu sekēs	1
Mušchu pufe	1
Kafeja	1
Lampās kuhp	1
Kahpostu tazenus	1
Seeweete-toalete	2
Dahrgi tartupeli	2
Pret aišmatušchu balši	3
Greejums	3
Medus kā lihdselkis pret apdegumu	3
Wesdrahts telegrafs kā glahbeš	4
Butščas un aplampščanas	4
Pehrnu izjelščana	4
Kas ir torpedu laiwu ušbrukums	5
Pret eefnam	5
Naija	5
Smaks no rofam	5
Kā laišch minu?	6
Kahdu postu padara mina?	6
Japanu kara spehš	7
Brunu fugi	7

	Nr.
Senā un tagadejā jubras kauja	8
Zitrona kā ahrstneežibas lihdselkis	8
Schurku iinihžinaschana	8
Petroleja kara	9
Par leelgabaleem	10
Wpatschuhdens laiwas	10
Par lodem	11
Dstu aissargaschana	12
Pofjeta lihzi	12
Par japanu walodu	13
Iš kahdas japanu istabas meitas dwehseles	14
Problems par saules āltuma isleetoschānu	15
Japanu speegi	15
Iš Dardanettu wehstures	16
Abi Iwani	17
Kahdu wezumu zilwets war safneegt?	17
Sihdamu behrnu mahstflista baroschana	17
Droschas kafes	17
Gaiša fugi kara	18
Alkohols un tautu attihstiba	18
Elektrista saimneežiba	18
Augtu koku mehšloschana	18
Buhru seewas un spizu strahdneežes	18
Kur basti zehluschees?	19
Japanu hašiwis	19
Zelluloids	20
Grubti dihgstoschas sehklas	20
Par kapereščānu	22
Musikalisti kufaini	23
Jaunu smirdoschu bumbu	23
Druhžinas par austrum-asiatu walodu	23
Tehrauda eelas brugis	24
Par spitalibu	24
Paschšepławiba pee dseltenās rahšas	25
Tufščas firmu pahstes	25
Epileptiku murgi	26
Breesmiga nahwe	26
Atmenogtu slahni	27
Keiriba Ciropā un Afrikā	28
Jauna selta seme	28
Augtu koku gatwas	28
Waj fakao ir kahda baribas wehrtiba?	29
Kudas melleschana ar elektribu	30
Wišs jau bijis!	31
Saule kā dubultwaigsne	31
Sawabus ismehgajajums	31
Naudoschi kustoni	33
Meteorologistās stajijas	33
Dabistas seepes	33
Jauna dilona dsedinaschānas metode	34
Par ehnam	34
Wafi milseni	34
Karlis IV. un skaitlis tschetri	34
Laputes	34
Etika usglabaschana	34
Nahwiga butšča	36
Zuhsteku nepilniba	38
Wagnetista parahdiba	38
Kabatas drabninas	38
Seme ar 147 walodam	39
Gumitofs	39
Logus zeešchi aistaisa	39
Laba sabatu smehe	39
Linu audekla wiltojumi	39
Kuhdraju nosufinaschana	40
Degoschu zilweku glahbschana	40
Wānis war apturet	40
Zeets buljons	40
Kā japani speego?	41
Japanu kara ahrstneežiba	41
Lotomotives mušča ilgums	43
Kadeht seeweetes slajstakas, netā wihreesechi	43
No seeweetem preešch seeweetem	44
No walsiwos noslibžinatš	45
Brihnišchiga parahdiba	45
Mineralas baribas	46
Išchuhškas Portugales kungu namā	46
Duhšchigs sehns	47
Karsch pret auglotajeem	48
Prezidenta tihteri	48
Generalis Kuropatkins un japanu kara ministris generalis Terautšchi	49
Nihrejs zibnā ar tratu	49
Jauni sawadi pulstieni	49
Kā dahrsus issargat no sunem un wistam	49

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis ar peelikumem malka:

Ar peefuhtichanu eefschjem:	Rigā fanemot:	Ar peefuhtichanu ahrsjem:
Par gadu 3 rbl. — 1ap.	Par gadu 2 rbl. — 1ap.	Par gadu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.	1/2 gadu 1 rbl. — 1ap.	1/2 gadu 2 rbl. — 1ap.
1/4 gadu 1 rbl. — 1ap.	1/4 gadu — 60 lap.	1/4 gadu 1 rbl. — 1ap.

Politisks un literarisks laikraksts.

49. gada gabjums.

Mahjas Weefis isnahk weenreis nedeta, treschdeenās. — Ar katru numuru isnahk literarisks peelikums un katru mehnesi temkopibas peelikums.

Redakcija un eefpedizija atrodas Rigā,
Crista Blates tipo-litografija, burtu leetuwē un foto-litografija pee Petera basn.

Sludinajumi malka:

10 lap. par weenas slejas smaltu rakstu rindinu, preefchpuse 30 lap.
Apstillejumi us Mahjas Weefi un sludinajumi sustami us schabdu adresi:
Bz okonezjunio raseru Maacz Biaczca, r. Para. (Mahj. Weefa eefped. Rigā.)

Manuskriptu eefuhtitajem jopafino redakcijal wina isthe warbt un adreses. Manuskriptu peefuhtitajem jopafino redakcijal wina isthe warbt un adreses. Manuskriptu peefuhtitajem jopafino redakcijal wina isthe warbt un adreses. Manuskriptu peefuhtitajem jopafino redakcijal wina isthe warbt un adreses.

No 1.

Rigā, 7. janwarē.

1904.

Poruks. | Wiktora Eglicha kritika. Malka 35 lap. Apstiltamā rakstī Rīgā, Suworowa eelā 39, dī. 16, Burtneeks.

„Semkopis“

Iaukfaimneezibas, bishkopibas, dahrsaezibas, tirdineezibas, ruhpnueezibās u. t. i. laikraksts

ar 1904. g. usahk samu diwadpmito gada gabjumu un isnahk it nedelas stipra wahla seetas leela formata burtnizās.

Semkopis malka Rigā, waj Zelgawa fanemot par gadu — 2 r., par 1/2 gadu 1 rbl. 10 lap., pa paslu peefuhtot par gadu 2 rbl. 80 lap., par 1/4 gadu 1 rbl. 50 lap.

Wairafus eefsemplars reija apstillejot rabats.

Efpedizija or 1. janw. 1904. g. sahlot atradisees Rigā, Seela Rehtnu eelā 29 us Wehwer eelas stura. agr. S. Wiffeneeta majschnu weitalā, us lareenti suhtami apstillejumi un sludinajumi, bet peenem apstillejumās ari wehl agratā eefpedizija Zelgawa, Katoku eelā 46.

Parauga burtnizās isfuhā bef malkas.

CHAMPAGNE DOYEN.

Schampanjers Doyen.

CHAMPAGNE DOYEN.

Schampanjers Doyen.

CHAMPAGNE DOYEN.

Schampanjers Doyen.

Dielju ahmurs

ar uhdens spehfu dseemās, teek tublin us renti atdots Saunpagasta muischā, netaht no Stendes stazijas. Adr.: Saunpagasta muischās walde, zaur Sabilu.

Daschadi raksti.

Karsch.

St. B. S. Solowjew a titumibas filosofijas.

I.

Refen aplufuscha is buhru karsch wifā pasaulē sazehla ihgnumu pret apspeedejem un noschehlochanu un lihdsjeetibu pret apspeestem. Zil newatnigu ofinu tur naw pluhdis, zil rihkato asaru schis breefmigais karsch naw ispeedis, tadeht isklaufas it dibinati, tad sata: zil breefmigs gan ir karsch! Schi pateesba jau sen atsihta un no zilwezes draugeem ne weens solis ween sperts, lai nowehrstu breefmigos karus. Lai peem. til eedomajamees Hagas meera konferenzi! Un tomehr wisi pret lazem spertes solis lihds schim israhdijschees par nesefmigeem, tadeht gluschi jafahk peekristi tam domam, kuras leezina, la kari bijuschi no pasaules sahuma un buhshot kamehr ween zilweze pastahwechot. Bet waj tad karam bef breefman un asinim naw neweenas labas pufes un waj tas tadeht til nosodams ween ir, jeb tam ir ari lahdas labas pufes, kuras wina zil nezil attaisno?

Ja wajzatu, la juhs statatees us flimibu, waj wina wajadsiiga waj ne? — tad grahti tijams, la juhs to weenaldsiig nolegtu, waj apstiprinatu. Bet katra sinā tahda atbilde buhtu neapdomata. Bahrdomajuschi juhs teiktu apmehram schita: naw schoubu, la wisapdrigi runajot, weseliba ir leels labums, bet flimiba ir kaunums; naw eefpehjam pat apstihmet, kas weseliba gan ir jits, la organisma normals stahwoltis, bet flimibai naw zita nosautuma, la „fisiologiskās dshiwes nowehrshanas no winas normas“. Tomehr schi fisiologiskās dshiwes anomalijs — flimiba, naw beshejgas gadijums. Nemas ne-unajot par augschanas jeb attihshichanās neisheggamām flimibām, pehz ahrstu domam ihstais flimibu zehlonis atrodas eefschejās organisma waimās, bet ahrjeeje zehloni, peem. faaufsteschanas, nogurschama, ir til ween lihdsjeeki eefschejo zehlonu nowehrshamā, tapat la tās flimibas parahdibas, kuras kaudis nesmadami uslublo par flimibu peem. karstumu, eefnas, lahfu u. z., kuras til ween israhda selmigu waj neselmigu organisma zihnu pret to eefschjo un pa leelafai datai mihklatu sabojajumu, kura pastahw wifa flimiba. No ta nu jalemj: ahrstu mahklati

„Baltijas Bishkopis“

bishkopibas mehneschrafs ar nahlojochu gadu usahk sawu otro gada-gabjumu, isnahdams papalshinata weida un nefis wifadas freemas un derigas sinas par razionalo bishkopibu. Sewischki patihlmas un noberigas sinas un mahzibas buhs fashopamas apzerejumās par „Bishkopiju darbeem katra mehnesi“. Schee aistradijumi un padomi buhs latram bishkopim ihstis un ushizams zetabedris un padomadewejs, kas katra mehnesi aistradhis un beedinās newem no kuhdam un saudejumeem, bet ari mahzis un teits, kas bishkopim darams, lai no bishkopibas fahneegtu wisseelatos eechumumus un bishkopiba pate buhtu newen jauls un patihlams darbs, bet la ta ari atshidina jo bagatigi puhlums wifsem teem, kas ar wina nodarbojas.

Gada malka, pa paslu peefuhtot — 1 rbl. 25 kap.; bef peefuhtichanas — Zelgawa fanemot — 1 rbl.; grahmatu pahrdotawam 10 procentes lehtat.

Sludinajumi malka: par Ahlu rakstu rindinu waj tās weetu — 10 kap.; sludinajumi atlahrojot — rebais.

Apstillejumi sustami us schabdu adresi: **Митавя, экспедиция журнала „Балтийскій Бископъ.“** — Apstillejumās peenem ari wifās labalās grahmatu pahrdotawās, kur ari eefstatams parauga numurs. Parauga numurs teek peefuhtits par wehti katram, kas to zaur wehstuli buhs peefuhtits.

Wimāts gada-gabjums wehl dabigams pilnigā sahahwā un malka pa paslu peefuhtot — 1 rbl. 25 kap.

Lai isfuhshichanā nezejtos krauzesumi, tad lihdsam ar abonechānu pahreigtees.

Redaktors-izdeweris: **C. Schaefer.**

Kurlemes Bishkopis. — Jentru redhibas preefchneetā.

Satura: Par semes wehrteschānu Widsēmē. — Wimes augli no Iaukfaimneezibas tomiteju darbības. — 50 gadu masgrunneezibas pahshwechanas peeminas srehli Kijenes beediba 28. dezembrī 1903. gada. — No eefschjemes: a) Waldbas sinas. b) Baltijas norikumi. c) No jitam Kreenijas pufem — No Rigas. — Grahmatu galbs. — No ahrjemem. — Teefleetu nobaka. — Uhtrupes (torg). — Lirgus sinas. — Walejas wehstules. — Telegamas. — Daschadi raksti: Karsch. — Sihlumi. Literariskā Peelikumā: Jaunajā gadā. — Semes behrni. — Seedoni. — Djehti.

Par semes wehrteschānu Widsēmē.

I.

Behdeja gadu defmitā gandrish wifās waldis dafās ir isdarita semes jeb nefustamu ihpachumu nodoktu reforma.

Buschā Eau de Cologne ir labs!

Schi reforma wispirms tifa pawehleta preefch tam guberanam, kuras pastahw semsu eestahdes, zaur Wisaugstati apstiprinato walstspadomes lehmumu no 8. junija 1893. g. Zaur lahdu wehlatu Wisaugstati apstiprinato walstspadomes lehmumu no 22. aprila 1896. gada reforma tifa isplatita ari us daudsam nesemstu gubernam.

Kas atteejas us semes nodokteem un ar teem safarā stahwofchās nefustamas mantas wehrteschānu Widsēmē, tad par to „Mahjas Weefi“ gan jau lahdas reises ir rakstis, bet ewehrojot no daudsi pufem isteiktu wehleschānos, pahneegfiam sche plashaku pahrskatu par semes wehrteschānas un semes nodoktu reformu, peeturedamees pee 4. jun. 1901. g. Wisaugstati apstiprinatā semes wehrteschānas lituma un pee pahrspreedumeem un apzerejumeem daschadās eestahdes, la ari laikrakstos un grahmatās.

Semes nodoktu reforma, la to wehlat redsesim, bija palisufe nepezeeschama, kapehz Widsēmēs muischneeziba jau kopsch gadeem sahba spreesi par jaunu semes nowehrteschānas lahribu, lai pareisaki buhtu eefpehjamis isdalti semes nodoktus. Muischneezibas fashaditais wehrteschānas projekts tifa eefneegts waldbai deht apstiprinachanas jau 1899. g., bet tikai 4. junijā 1901. g. pehz teesgan ewehrojameem pahrgroshumeem schis projekts tifa Wisaugstati apstiprinats.

Semes nodoktus (Landesprästanden) Widsēmē lihds schim nem muischneezibas eestahdes (Landtags, landrahtu kolewaldbas eestahdem (gubernas waldei, kroas palatei) wehlatotees. Widsēmē semes wifas wifas gandrish weenigais eenahsumu awots, no la nostahrlams, zil leela nosihme ir schā nodokta vareisai aprehlnaschānai un nemshānai taisni Widsēmē.

Lihds schim Widsēmē pastahwofchās semes wehrteschānas pamati ir liti sweedru waldbas laitos. 17. gada Antena beigas — zaur muischu redukzijam pahshamā sweedru karata Karla XI waldbas laikā un tad Widsēmē bija generalgubernators J. Hassfers, tifa pawehlets, la wifa privati un un krona muischu semneetu jeb klaufchās seme nowehrtejama dalderos un graschos, lai pehz teem waretu isdalti un usliht semneekem klaufchus, un fashaditi semes wehrteschānas pamata noteikumi, kuri galwenos wizeenos ari tagad wehl spehā. Rahdas muischās wehritiba toreiz pastahweja gandrish

muhshiga pasuschana waj ari nenoteikts — t. i. tahds, karsch war buht masaks par zitu kaunumu, peem. Kirurgiska operazija dshiwibas glahshchānas laun.

Kara peekriteji wina neatwaino tahdā nosihmē, la winsch pats par sewi jau buhtu normals, bei til tahdā, la winsch esot tagadejos apstahklos nepezeeschame. Behdeja fakta pateesbu grahti nolegst un pee wina mums drufu japalaweigs, newis pretojotees tikumibas prinzipam, bet gan wina teeschai wajadshibai. Peem. lai gan kares atshis, la behrnu pa logu us eelas ameneem isfweest, pats par sewi ir besdeewigs un nezilwezigis darbs, tomehr, ja ugungshcha gadijumā naw zita lihdselka maso isglahshchānai no breefman, tad schis breefmigais darbs ir ne tilween attauts, bet pat peenahzigis. Ahrshartejos gadijumos behrnus ismest pa logu — naw pahshwigs prinzipis, lihdsigs boja ejoscho glahshchānas prinzipam, turpretim schi behdeja tikumiskā prafta te paleet la weenigais darbības motiws, te naw nelahdas alkahpshchānas no tikumiskās normas, bet ir til ween winas teescha isletochāna, lai ari bishstama un neparasta, kura schahdā gadijumā israhdijas par weenigi eefpehjamu.

Waj karsch neatkaras no tahdas paschas wajadshibas, kuras deht schis, pats par sewi nenormalais darbības lihdselkis top par atkautu sinamos apstahklos. Scho jautajumu war isfirsat til ween wehstuliski, kamehr beeschi ween kuhdigi, la sauzajam ar paschusturas zihnas prinzipu.

Pateesbā paschusturas zihnai ne kustonu walsti, ne zilweze naw nefa kopiga ar karu. Kad sata, la lahda buhtie paschusturas zihnā uswarejuse, tad tas wehl nemas nosihmē, la wina uswarejuse lahous eenaidneekus teeschā fadurimē waj atlahāta laujā, tas til nosihmē, la peeteefschā spehja un weifime wina lahweje naturet sawu esamibu, kas wifsem weenadi nelhdodas. Ja Sibirijā mamuti isfuda, uswareti paschusturas zihnā, bet jaunās uswareja, tad tas nenosihmē, la jaunās bijuschās siprakos waj buhshigalās par mamuteem un tos isnihjinajuschās atlahāta laujā ar sawu sobu un nagu pahhdhibu. Gluschi lihdsigā weida schidbi, kopsch feneem laiteem apspeesti un nomahkti, mafa skaitā, israhdijschees nefatreejami wehstuligā paschusturas zihnā, kamehr warens Romas walsti neglahda no isghshchānas winas gadu Antenn laza weifime, tapat la daudās wina preefch-gahjejas, karotajas walstis.

II.

Lā tad u pirmo jautajumu par karu walda noteikta atbilde: karsch ir kaunums. Bet kaunums ir noteikts, peem.

weenigi pee winas peederigo semneefu staita un wiau piibifchana spehjiis, tapeh3 ari semes wehrteschana aprobeshojas gandrihi weenigi uf mahjam, t. i. uf semneefu leetoteem gruntsgabaleem. Peh3 sweedru karata noteitumeem no 17. gadu simtena beigam (Stat. Buddenbreck Bivl. Landesordn. Bnd. II.) semneefu tihrumu seme un atmata (Buschland) bija eedalamas 4 schkiras. Ka wispahreju normu peenehna, ka pee pirmas schkiras peeslaitami grunts gabali ar „labu melnu semi bes waj ar afmemeem maifitu, ar labu mahla apalschgrunni“. Pee II. schkiras „pa leelalai datai“ peeslaitama bruhna waj pelesu seme ari ar mahla pamatu. Pelesu ar smiltim maifita seme, ka ari afmemeem seme, kam daudsmaj lab3 apalschpamats, peeder pee III. schkiras.

Beidsot, pee IV. schkiras peeder wisa maswehrtiga seme, pee kam muhsu noteitumos wehl peemetinats, ka bruhnais mahls usflatams par labako, sarfanais par wideju un baltais par siltako; tapat baltu un sarfana smiltis teel tureta par siltako. Peh3 sweedru karata pawehles no 10. marta 1890. g. uf weenu muzas weetu sehjuma rehlinamas 14,000 sweedru kwadratoletes. Weena muzas weeta I. schkiras semes nowehrtejama uf 2 1/2 walfisdalbereem, II. schkiras rehlinamas 1 1/2 muzas weetas, III. schkiras 1 1/2 muzas weetas un IV. schkiras 2 muzas weetas lihdsinas miteem 1 1/2 walfisdalbereem.

Augschejais lai noder par passaidrojumu lihds schim wehl Widsemē pastahwofchaj semes ihpachumu wehrteschana peh3 „arkleem“, „dalbereem“ un „grascheem“. Ka redsam, tad schee apshimejumi nebuht naw plaschuma mehri, ka leetas nepasineji nereti doma.

Schi sweedru laitos isfrahdata lahtiba nebuht naw palikuse negrosita, jo wairat tapeh3, ka toreis gan tita usstahditi wispahreje semes wehrteschanas prinzipti un pawehleta muhsu mehrifchana un nowehrteschana, bet pateh3a neras netika isbarita. Kad Kreewija eenehna Widsemi, sweedru pasachumi palika speh3a. 1804. un 1809. gabos tita apshpirinat noteitumi, ka nowehrtejama titai semneefu jeb klaukibas seme, bet ne muichas seme. Par wehrtejamu semi tita noteikti: faknu dahrsi, tihrumi, mescha seme un plawas. Semes plaschums aprehinams peh3 puprweetam un semes wehrtiba peh3 arkleem. Weens arklis lihdsinajas 80 dalbereem, dalbers — 90 grascheem. Labuma sima seme tita eedalita, ka augschā aprahbite, 4 schkiras.

Uf augschēja pamata par semes labumu un platibu tita fastahditas ka sauktas waku gramatas, kurās eerastija semneeta mahjas wehrtetas semes platibu un semes wehrtibu, ka ari to, zil muichneefem teefibas nemt noboktus un uslikt klaukibas lahtai semneefu mahjai. Ap to paschu laiku tad ari tita isbarita pate semes wehrteschana. Brivatu muichu klaukibas semes wehrteschana pabeidsa 1823. gada, bet ta ka krona muichu klaukibas semes wehrteschana tita smalki newejās, tad 1830. gada tita pawehlets fastahdit pagaidu waku gramatas peh3 weenam waku gramatas, waj peh3 semneefu wehrtetu staita.

Divus gabos wehlat, 1832. g. Widsemē tita isstudinats arklis farakstis, kurā bija apshmeta klaukibas semes wehrtiba preefch katras muichas fewifschki un pasinots, ka par krona muichu klaukibas semes jauno wehrtibu tita islaidis wehlat pasinotums. Scho farakstu islaida, lai wispahrejos semes noboktus buhtu eespehjams kaut zil lahtigat isdalit. Klaukibas semes wehrteschana Widsemē galigi tita pabeigta til 1864. gada, tad bija nowehrteja ari wisa krona muichu klaukibas seme. Tad ari isdewa papildinoto arklis farakstu, peh3 kura sahla isdalit semes noboktus starp privat- un krona muicham.

Ka ka paschusturas zihna noteel lihdsias kazam un ar gluschi zitadeem ceroticheem un tahda weida, kuram naw nefa kopiga ar kauschanos, tapat kazam ir ziti zehloni, kureem naw nefa kopiga ar dshwes lihdsielem. Ja leeta atkaratos no scheem lihdsielem un naidigas sadurimes starp buhtnem zeltos weenigi deht pabrtitas, tad wehstures pirmas laiktums buhtu pas meerigais. Tad kauschu bija loti mas, wiau prasbas bija weenahrschās un katram bija neaprobeshota platiba wina apmeeritachana. Toreis zihna un kopiga isnihjowischana bija til ween is3, bet nelahda labuma. No schas puses noraugotees katras klidas dabiflas beigas ta fastat pasch peeteijas. — „Un Abrahamas kata Lotam: lai muhsu starpā nebuhtu schelschanas, tapat starp muhsu ganeem, jo meh3 esam brachi. Waj tew naw wisa seme waka? Tadeht schirames: ja tu gribi eet pa kreiso, tad es eeschu pa labo, bet ja tu gribi eet pa labo, tad es eeschu pa kreiso... Un Lais ihwehlejās wisu Jordanas ceļu...“

Iz schahda islihdschana tajos laitos bija deesgan rets gadijums, tad wispahrigi pirmatneja zihwetu sadshime dshifat atgahdina „wisu karu pret wifsem“, peh3 pasihstamās filosofa Gohesa teorijas, — tad tas nezhilās aif paschusturas zihnas, bet gan aif taunu dshinu bshiwibas. Bidelē mineta drahtu sleptawiba nezhilās aif bada, bet — klawdibas. Tapat Raina peh3nahzeja kamela wahrdos meh3 neatrodam nelahdas materialas truhjibas, bet til ween newaldamu nlnnumu un pahmehrigu augshprahhibu: „Un kamels teiza sawam seewam Adai un Bilai, klauseet manu balst, kamela seewas, klauseetes manus wahrdus! es nolahwu wihru sawas indewes, bet wina peh3nahzi bruhjes deht; rains tiks atreebts septinas, bet kamels septindeemit septinas reises.“

S i h k n m i.

Duse un d'Annunzio, ka Italias awises sino, tagad sakrotees. d'Annunzio sawai draudhenei wair3 naw demis jaunaja tragedija „Torio meila“ titula lomu. Par to Eleonore Duse ta saihgo, ka wina atshahja d'Annunzio un isdehja is sawa repertuara wifus wina gabalus. Wina ari aishahdaja projam is Rapontschinas pee Florenzes wifus sawus dahrgos mahflas preefchetus, kuzi lihds schim gresnoja abu mahflineefu topejo mitelli. Stahja, ka d'Annunzio apnituse Duse, kura tagad nah3 jau labi gabos, un ka winas

Been. abonentu eewehribai!

1904. gadam

Mahjas Weefa, Mahjas Weefa Mehneschrafta un Dseefmu Puhra pastellejumus peenem.

Lai buhtu eespehjams wifus apstellejumus lahtigi un laika ispidit, tad zeen. abonenti teel lubgti pastellejumus **newwilzinat.**

Abonentu maksā:

Mahjas Weefis:

Rigā fanemot:	Pa pastu peesuhtot:
1/1 gads . . . 2 rbf. — kap.	1/1 gads . . . 3 rbf. — kap.
1/2 " . . . 1 " — "	1/2 " . . . 1 " 60 "
1/4 " . . . — " 60 "	1/4 " . . . 1 " — "

Rigā fanemot:	Pa pastu peesuhtot:
1/1 gads . . . 2 rbf. 60 kap.	1/1 gads . . . 3 rbf. — kap.
1/2 " . . . 1 " 40 "	1/2 " . . . 1 " 60 "
1/4 " . . . — " 75 "	1/4 " . . . — " 85 "

M. W. Mehneschrafts:

Rigā fanemot:	Pa pastu peesuhtot:
1/1 gads . . . 1 rbf. 25 kap.	1/1 gads . . . 1 rbf. 50 kap.

Dseefmu Puhrs:

Rigā fanemot:	Pa pastu peesuhtot:
1/1 gads . . . 1 rbf. 25 kap.	1/1 gads . . . 1 rbf. 50 kap.

Apstellejumi un naudas wehstules adresejamas Mahjas Weefim un Mehneschraftam: Въ род. Ригу, въ экспедицію газ. „Малъ Вѣстель“. Pee adreshu mainam peeleeama scha gada adrese waj abonenta numurs.

Ekspedizijas.

Virnee angli no laufschaimneezibas komiteju darbibas.

Wiseem wehl laba atminā buhs ta wispahreja interese, to wisa Kreewija un ari muhsu dsimtenē sazebla aishpebrn to aprinku komiteju darbiba, kuram peh3 Wisaugstaki apshpirinatas programas nahjas apspreef laufschaimneezibas wajadshibas un tos lihdseskus, ar kureem wehznat laufschaimneezibas pazelshanu un atihshibu. Pee mums schais komitejas peedalijas muichneezibas preefchshawji, aprinku preefchneeti, noboktu inspektori, semneeku leetu komisari un delegati no muhsu laufschaimneezibas beedribam.

Celshkreewija, ihpachi semstu gubernas komitejam fashahms bija daud3 paschahs, tur daud3 leelaka loma peekrita pascheem laufschaimneefem un tapeh3 komiteju darbiba isnahja daud3 dshiwala, ar daud3 bagatigaseem rezultateem. Bet ari te apshahiti, lahdos komitejam nahjas darbotees, nebija nesahdi weeglee. Jautajums, par to war spreesi un par to newar, gandrihi nekur nebija isfchirams weenprahgtigi un wifas komitejas weenadi. Gan Wisaugstaki eeshta „Sewifschā padome par laufschaimneezibas wajadshibam“ pate stahdri un gaischi apleezinaja, ka „komitejam dota pilniga bshiwiba (полный пророчъ) — sawu „stahdri“, un padome, gdm redst, gribeja rei no pascheem laufschaimneefem dshidat wina ihshas domas, wina walshdigi un newis usspreef is teikto spreedumu, tatchu neslatotees uf wisu to, komiteju wadiba daud3reis stahdrijs uf leetu zitodam ajim, aifina peem., ka sinami jautajumi ir gan loti swarigi, bet ka wina tomehr nejuhtotees kompetenti peelaist to apspreechānu. Bet ari ta war wispahrigi teikt, ka Celshkreewijas komitejas darija wisu, lai peerahditu sawu nopetnibu un lai weendrahgtigi un desdigi ispiditu wineem uslikto peenahstumu. Wismas war apgalwot, ka nekur lihds schim laufschaimneezibas truhlumi naw til paschi un pamatigi apgaismoti, ka aprinku komitejas, un tapeh3, tad aprinku komiteju spreedumi, wehl isgahjuschi zauri gubernu komitejam, nonahja „Sewifschā padome“, tad te fashahjas teefcham befgala mwarigs materials lufumdewuju un reformu iswebeju rolās. Ka sarfanas pawedeens zaur wifu to

eet, un jo staki stan pretim gatwenas prasbas, kuras janem wehra pee laufschaimneezibas pazelshanas: tautas isghitiba, semneeku juridifshas teefshas un weeteja paschwaldiba — pamati, uf kureem tad jausplausht ekonomifskai labshahjibai. To pa leelai dakai atfinuschki wif tee apm. 11,000 zilweki, kuzi te peedaltijuschees pawifam 482 aprinku un 49 gubernu komitejas.

Gan daschos apwidos un ihpachi reakcionara prefe wifadeem lihdsielem raudshja diskreditet komiteju darbibu, zelt pret tam newstizibu jo wairat, jo paschahiti tās bija usfchurshas sawu usdewumu, tatchu wisa apshinagā preses dala stahweja uf komiteju pusi. Un tagad ar atshinibu par komiteju panahstumeem isteilusēs ari „Sewifschā padome“, stahdama sawas paschulais noturamās fehtēs zauri komiteju sawahktios materialus, lai tos isleetotu lufumdoshanas noluhseem. „Peh3 Sewifschās padomes preefchshedetaja (Wittes) domam“ — stahw Padomes protokolā — „paschee material, ko eefneeguschas weetejas komitejas, un kas wispufigi apgaismo laufschaimneezibas stahwofli un truhlumus, tee, newinajot neras par sawu nowihmi Padome, war noderet par wehrtigu lihdsjeti wifam wadshibas un fahbedribas eestahdem pee wifdashchadeem walfis jautajumeem, tapat ka sinatnifseem noluhseem un wiseem teem, kuzi nobarbojas pehtidami muhsu semes fahmneezistu dshiw. Komitejas wispahrim ir ispihtiwshas sawu usdewumu ar leelu apshinibu.“

Par dascheem jautajumeem „Sewifschā padome“ jau ir nowewufe sawu spreedumu, kas driht war eegahht lufumigu spehku. Minefim titai fureedumu par pahremainam paru isdoshanas fahrtiba un to nowihmē. Lihds schim semneeku lahtai leelas grehtibas bija jazeesch ar to, ka pases nodereja neween ka personibas apleezibas shmes, bet stahweja faharā ari ar noboktu malfschānu un uf scha pamata wareja aprobeshot zilwela lufshibas bshiwibu, teefshas atshah sawu dshimes weetu. Tagad, ka 17. de3, nobrufais „Wald. Behshnefi“ ir Wisaugstaki pawehlets bes wifzinachanas luhfot zauri pastahwofchos pasu lufumus un pahrlabot tos tahda nowihmē, ka semneeku lahtai isdodamam pasem buhtu weenigi titai personibas apleezibas nowihme.

weetu eeneeschot jaunā atrise Irma Grammatika, kura wiswairat tuwojas Duses rasturam un ari atrodas treetnas trupas preefchgalā.

Adelina Patti, kura reis bij flomenata dseebataja pasaulē un ka ta sakrahjuse tifaud3 kaudas, ka war dshiwot wezuma deenas ka karaleene, tomehr wehl godlahribas piofita usstahjās Amerikā, tur tai waj ari tās bijuschaj slawai tomehr wehl usgewitejot jenku smalkās aprindas, kuras par dahrgu nauwu eeguwaschās uhtrupē weetas winas konzertā. Un tomehr Patti jau saudejuse wifas sawas balst eewehrojamas ihpachibas un sin wair3 tika speegt. Tapeh3 tad ari muhtas draugi usahzina to atmeft turpmal scho usstahschanos konzertos, lai wehl wairat nesaudetu ka mahflineeje zeenibu mahflas prateju aprindās un lai publihas peeminā nedshiwotu ka besfahniga weifalmeeje, kuzi mahfla ir tita slawama gowe. Behdejais konzerts tagad ari wair3 neeneefis til daud3, zil Adelina prasjuse, un usneehmejam bijis japeeleet no sawas tabatas laht treetnis kuschis, kuru tam tahdejadi nahjas saudet.

Estrawagantas pedurknes. Modes grosfchanas parahdas, ka sinams wispirms pee seeweschu elkonem, kuzi tad ari nedaud3 gabos ir bijuschki un isbihuschki wiswifadi un tagad taisas sleeptees garumā, til gaei ka sah3 wafatees pa semt, ka to Londonā jau dachlahrt warot redset. Un garuma sinā tee ari schoreis esot tita atfahrtojums no teem elkonem, kas nefti tahda un tahda Ritscharda waj Heinricha laitos. Ari tagad jaunee garee elloni lihdsinotees drihtat diweem, kuzi tad ari profa, lai wehl fewifschki mahjitos tos walkat jo zitadi wifas tās garās spizes un drehhju lotines, kas til semu nolaras, war radit wisleelakas katastrofas un apgahst neween wifus trautus un mehbeles, bet ari paschas walkatajas. Amerikā ar elkonem esot wehl tralat un tur parasti tahbi, kas gribot lihdsinatees waj engefu spahrneem. No wehsturifka stahwofka nemot muhsu elegantās modes damas puhlas aikal reis atgahdina 1830. gada sehmu modi.

Nauda sekēs fahstuschas nehlat amerikaneetes Misuri walst, jo sefe wislabal dolarus usglahajot un titai to iswifschana isnahlot ne wifai ehra. Topeh3 ari lahda bankas nama ihpachneeks eerihkojis fewifschku telpu, kur lahra nogulditaja war weenatnē iswilti nauwu no intimās slehptuwes. Rahda no kalponem apgalwo, ka pate redsejuse, ka lahda dama iswiltuse no sekem 7000 dolarus papiru naudā, 500 seltā un 400 dolarus sudraba naudā, lai tos nogulditu bankā.

Muschu pufe. Bahjijas laifrakstos tagad beechki fastopami sludinajumi, kuros pret daschadeem kutaineem, ka muscham, knifschkeem, lodeem un jiteem teel weedahwats lahds aug3 „Motteandig“ — todū karalis, kureh3 ir lahds is Kapsemes eewests aug3 Plectranthus fruticosus. Drehhju slawjos meh3 eelikt sawus no neifās jaimines Philadelphus Coronarius. Zur sawu stiro smarschu muschas aifosen ari paschullis Pogostemon Patshouly. No senfeneem laiteem ka podu aug3 ir eezeenits un pasihstams basilika, no kuras wiswairat isplahditas ir diwas sugas Ocimum basilicum un O. minimum. Pehdejo sugu Bahjija lahpahrt peht dahki meefneeki, jo schis aug3 ari aifshenot muschas. Sahda Afrikas suga Ocimum viride neween aifshenot nepatihlamos moftitus, kuzi isplahda malariju, bet wiku lapu karstis ussehjums efort ari loti lah3 lihdsietis pret malariju. Ocimum peeder luhpheedaineem, kuru dshinta wispahrim eewehrojama zaur sawu stiro smarschu.

Kafeja ir neween brangs baudas, bet ari lah3 desinfekcijas lihdsietis. Samalta kafeja tapat ka shpoli un peens ahtri ushju daschabus isgarojumus, kapeh3 ari ar samaltu kafeju, kuras daschus nascha galus usfer uf kwehlojocham oglem, kwehpina slimneeku ishabas. Ja keh3a un ledus slawji peesuhluschees ar gafas, tautu siwju isgarojumeem, tad tanis wajaga titai eelikt lahdu drushu samaltas kafejas, kura driht ween isnihzina wifu nepatihlamo smaku. Kafeju ar labām sekmem isleeto ari pee swaigas gafas un fewifschki medijumu usglahschanas. Medijumus isleida, aifinis nostalo ar uhdenti nosufina un stary spalwam eekaisa samaltu kafeju. Ar dascham kafejatarotem tā wairatās deenas warot usfuret swaigu wefeli lauribi. Nowehrots, ka daschadas bakterijas kafejas beejumos nespeh3 wairotees.

Lampas kuhp loti mas waj pat neras, kad jauno dakti, eepreefch eewiltshanas, 2—3 stundas ismehreje spirlā un tad treetni isfchahwe Ari etih3 der ismehret jaunās daktes.

Kahpostu kazenus nebuhs atshahit dohēs, ka tas beechki ween noteel. Kahpostu kazenos slehpijas neween dashchadi kaitigi kahpuri, bet ari sehbnites, kuras pee kahpostu stahdeem fahet til bishstamo kllas slimibu. Uf tam dashchur kahpostu stahdhjumi ne pawifam neishdodas. Tapeh3 wajaga kahpostu kazenus usmanigi israut ar wifam fahnem un tad tos fahbedshinat waj dshit aprakt. Uf komposta ischupu tos nehda sinā nedrihst mest.

No ziteem spreedumeem peemineem to, kas sibejas un Baltijas gubernam, proti par zeku Klauschu isdalischanu starp muischneeem un semneeeem. Ari to „Sewischla padome“ atnuse par nowojoschos un wisdrihsaka laika pahrlabojamu, ta ka zeku nassas tiltu weenlibdigi isdalitas, nestatotes ne us labdam labrtu starpibam, un ta naturalos Klauschus waretu pahrewest nauda. Ka to iwest praktiski, tur „Sewischla padome“ gala spreeduma netaisja, bet eejels tam noluhlam lomijhu no weetejo apstahku pahrejeem.

Par turpmakeem Padomes nolehumeem sinofim wehlat. aa.

50 gadu masgruntneezibas pastahweschanas peeminas swehtki Rujenes beedribā 28. Dez. 1903. gada.

Lai gan ar leelam grehtibam, tomehr beigās rujenešči bija dabujuschi atkauju swinet 50 gadu masgruntneezibas pastahweschanas swehtis un us scho deenu safaukt zitas laulfaimneezibas beedribas, turas appreestu, labdejadi schahda peemina godajama. Zaur to ari warbuht isfahdrojas, ka peedalischanas nebija wifai kupla, labdu schahds eewehrojams gabijums gan buhtu pelniji. Swehtu aktu atlahja beedribas preelšneeks barons Wolfs, apsweltdams weefus un us aizinabams nodfeedat „Deems fargi Rejsaru“, to mustai un dseedatajeem pawatot nodfeedata wifl lahtesofhee. Tad Wolowa lgs nolafija schai deenai nofihmigu prologu, pehz kam Seedona toris nodseedaja „Deems swehti Latwiju“. — Tad S. Krauses lgs pahneedja „Ihsu wehsturisku pahrstatu par semlopibas atihstifichanos Widsemē libdji gruntneezibas laifam“ un B. Schmidta lga weeta, turesch bija fahsimis, nolafija Libtscha lgs „Ihsu pahrstatu par masgruntneezibas nobidinaschanos un isplahstifichanos Widsemē“ un par baronu Foellerfama un Rüdnera darbības nofihmi, abi pahrstati, semifichli pehdejais, bija fahstahditi wifai interesanti un buhtu wehlejams, tad tee tittu nodrukati. Kad bija nodseedatas dseefiminas: „Ei faulite drihs pee Deewa“ un „Doli wehl Baltija“, schahds delegatu apswelichanas runas. Pirmais runaja Widsemes Rejarifichas Ekonomifichas Sozietates wahrdā barons Delwigs, tur tas firnigos wahrdos un fahdra latweeschu waloda aprahdija, ka Sozietates klehpt esot isaugschas tildauds laulfaimneezibas saru beedribas, par tuwam Sozietate esot arween gahdajufe un ruhpejufes, wina tas arween esot uffahstijufe la doku no semis un winsch warot preejatees, ka schodeen warot Sozietates wahrdā apswelkt Rujenes saru beedribu. Jo swariga esot schi deena, tuw swinet masgruntneeku labrtai par peemina, kurai esot sozjalā un faimneezifā sinā latrā draubē un pagahdā nolemts eenemt wadoscho weetu. Was preelš 50 gadeem bijis pahstums, turam ziti sekojuschi, bet zaur negurstoficham publem latweeschli eeguwaschi fawus ihpachumus un no nizinatas semlopu schakras atihstifiches brijwa zeenita gruntneeku labrtā. Ja wehlotees buhtu, ka schis diwas labrtas, t. i. leelgruntneeki un masgruntneeki eetu roku rola, jo wifsem esot weens mehris un tapate dsmitenes mihlestiba. Schee firnige wahrdi atlahja fapulze toti pahstihamu eepaidu un jawehlas buhtu, ka ta domatu wifl Baltijas leelgruntneeki, tad issustu pahschas no semis daudzas nefahstas. Tad Jelgawas Laulf. beedribas wahrdā runaja Roses lgs, aifrahdidams, ka tagad, tur masgruntneeki eeguwaschi nodroschinate fahwofli, teem jagahdajot ari, ka gahjeju labrtā nahrtu pee isglahstibas. — Rigas Latw. beedribas un winas Laulfaimneezibas Nodatas wahrdā runaja J. Wagners, aprahdidams, labdi leeli pahrgrofhjumi notifichli muhsu tautā ta ta laifa, tad fahstufe nobidinatees masgruntneeziba. Kad mehs azis metot atpafat aif teem laifsem, labdas ainas pahrdotees tur muhsu gara azim. Tur esot tawschu schakra, tuwa 700 gadus kalpinata pee zeeta darba, zaur Kreewijas schehligo Waldneeku schehlasibu fawufe brijwa un eemantofufe zilweku teefbas, bet tif brijwa la putnisch meshā, lam neta nepeeder. Wislabaki scho laifmetu tehlojt nupat nodseedata tautas dseefma: „Ei faulite drihs pee Deewa“ un zitas. Schee esot bahrgi laift, winsch tos peewedot tadeh, lai jo labaki waretu zeenit to wihru nopelnus, kas pirmee fahstufchi wifsem fawas labrtas aifspreedumeem par spihiti uslabot muhsu tehnu fahwofli. Winsch zerot, ka latris tehws waj mahmulina faweeem behreem mahjidami fenschu wehsturi, ari mahjis zeenit un pateizigi peeminet Augstos Kreewijas Waldneeku, kuri muhsu fenschu deuschli brijwibu, la ari tos wihrus, kuri pirmee zhnijusches preelšch latweeschu brijwibas. Sewischli ta beedriba, turas wahrdā tas runajot, zeenot un godajot pirmos brijwibas karotajus, latru gadu Garlieba Merleta lapu puichlodama, atgahdinot jaunajam paudsem to nopelnus. Laimigi esot ari rujenešchi, tuwa widā dshwojuschi un darbojusches schahdi latweeschu labdari. Winsch preezajotees ari, ka scho labdaru gars rujenešchos neesot issudis, to peerahdot leelgruntneeku un masgruntneeku labā fahfahpeja fatifime. Winsch swejinet rujenešchus schajos eewehrojamos swehtkos Rigas Latw. beedribas un winas Laulfaimneezibas Nodatas wahrdā un nowehlot, ka masgruntneeki un leelgruntneeki weens otra interesē un teefbas zeenitu un eewehrotu, un ka no leelgruntneeku delegata runatee firnige un pateese wahrdi parahditos ari tahdos pahschos darbos un netil ween Rujenē, bet wifā muhsu dsmitenē. — Pehz tam runaja wehl Kalnisch no Ras-Salazes un Dauguls no Rimbascheem, abi aifrahdidami us schās deenas swarigo nofihmt. Kad bija nolafitas rafhstiflas un telegrafiflas apswelichanas, swehtku akts beidzās un delegati fapulzejas pahspreeft, la labaki schās deenas peemina godinat. Schis deenas labrtības punktis fahjehta wifai dshwas debates un panahstumi nebija tahdi, ka latris atlahja apmeerinais mahjis. Zau us sehdi eero- notees pahstifidja laulfaimneezibu beedribu mafais delegatu flaitis. Ka balsteeftgi delegati sehde peedahlijās 4 leelgruntneeki un 10 masgruntneeki. Neparstihami bija ari, ka sehde pee debatem peedahlijās dahsch lungi, kuri, la wehlat dshrejeju, nenodarbojotees teefchi ar laulfaimneezibu un fahwot dahschadā atfariba no leelgruntneeeem, tadeh ari, lai gan leelgruntneeki no debatem atturejās, tomehr wina interesē tika no mineteem fugeem tif dshwi aifstahmetas, turas jo de- bftgi pahalstija Jelg. Laulf. beedr. delegats, la beidjot pret nowpreedumu weena beedriba lita eerasfht protestu protokolā. Preefchlikumu bija dauts un ziti starp teem toti fimpa-

iski, tomehr pee apspreechanas tita tika Rujenes beedribas „nobidinat scheem swehtkeem par peemina Laulfaimneezibas zentralbeedribu.“ Gan tika aifrahdits, ka zentralbeedribu nolehmuje dibinat un pat statutus isfrahdajufe Rig. Latw. beedr. Laulfaimneezibas Nodatu un la tur dalibu tem wairatas laulfaimneezibas beedribas, tomehr tas neko jehlibdeja, turpretim dahschas personas nehmas Nodatas darbu wehl pelt, ka ta neesot statutus, la dshrot, populari isfrahdajufe u. t. t. Rigas Latw. beedr. Laulf. Nodatas delegats tad aprahdija schās zentralbeedribas galweenos mehrkus, bet par fshkumeem un eelšchoje labrtibu spreeft wehl schimbrih- scham neesot lahga eespehjams, eelams neesot isfinatas walpibas domas, lahdejadi statuti isfrahdajami, tittihds buhshot las panahstis, tad Nodatu tuhtim fahfahschot laulfaimneezibas beedribu delegatus, kuri wāteschot tad isfrahdat statutus pehz dotajeem isfrahdijumeem, tadeh buhtu labati, tad Nodatas darbibu netrauzetu. Reihdejeja ari, ka ziti beedribu delegati aifrahdija, ka schada fapulze newarot isspreeft til swarigu jautajumu, ka wispahrigu zentralbeedribas dibinaschanu, jo schē peedalotees toti mas laulfaimneezibas beedribu delegatu. Rujenes beedriba gan pahfahdroja, ka tai us schahdu fapulzi esot minifrijas atkauja un la latrā sinā wajagot nolemt dibinat zentralbeedribu un tad dahschas beedribas neesot atnahstufschas, tad ta esot wina pahschu waina, jo pahstos tam esot, bet nu isfrahdijas, la dahschas, pat wistuwatās laulfaimneezibas beedribas nebija fahnehmufschas usajinajumu. Weidjot tomehr weenojās tittahlu, ka tita nolemts dibinat laulfaimneezibas zentralbeedribu, bet ar nofihumu, ka tas jadara fahsimā ar Rig. Latw. beedr. Laulfaimn. Nodatu un jamehgina ar to weenotees un eewehleja tam noluhlam 5 beedribas, turas lai iswehletu delegatus, kuri tad stahtos ar Laulf. Nodatu farunā un Rauguru Laulfaimneezibas beedriba buhtu zitu beedribu fahfahjeja. Bet ta la schinis delegatos tapa eewehleta ari Widsemes Sozietate, tad Rauguru Laulfaimneezibas beedribas delegats lita protokolā eerasfht protestu, aifrahdidams, ka Sozietate jau esot pate zentralbeedriba un la tahdejadi tas peedalischanas neesot fahpnotama. Pehz schi protesta ari Rigas Latw. beedribas delegats peefihmeja, ka ari wimam esot japeefrihtot itelstahjam domam un labaki buhtu, kad Sozietate pate no peedalischanas atfahjitos, jo winas peedalischanas leetu newezinahschot.

Pehz sehdes wifl fapulzejas us kopmeelastu, kur aifstaneja dauts firnigu runu un swejinajumu, bet tam bija wairat weeteja nofihme, tadeh par winau pahschati neko nefahschu. Pehz kopmeelasta Seedona beedribas toris farihloja kongertu, tuwa tika pa datai dshrejeju, jo bija jasteidbas us dsheljeju.

No eekschjemes.

a) Waldibas sinas.

Gezēls eelshleetu ministra beedris son Wahls par walšis padomes lozeli.

Paangliinati: par ihstenceem walšis padomneeeem: Rigas pilshetas realkolas direktors S. Hellmans, Balmeeras skolotaju feminara direktors P. Adamows un Kursemes tautskolu direktors Branzens.

Paangliinati pehz nodeeneteem gadeem: par walšis padomneeku: Rigas apgabaltiesas profurora beedris Dranfšis; par kolegiju padomneeku: Rigas apgabaltiesas profurora beedris Kartafchows; par pilsgalma padomneeku: Rigas apgabaltiesas profurora beedris Gorainows.

Ordens dabujuschi: Stanislawa I. schakras: Rigas mahzibas apgabala inspektors Popows. **Wladimira IV. schakras:** Rigas Petera I. realkolas direktors Polotilows, Rigas Aleksandra gimnastijas skolotajs Fr. Kluge. **Anna II. schakras:** Rigas Politehniflā Institutu profesori W. fon Anieriems, B. Wodfinflis un B. Dofs, Rigas Petera I. realkolas inspektora weetas ispiditajs M. Krigins, Keepajas realkolas skolotajs L. Salofs. **Anna III. schakras:** Rigas Aleksandra gimnastijas skolotajs Korwins-Rofalofskis, Jelgawas realkolas skol. K. Arnolds, Rigas Pol. Inst. abjunktifprofesors M. Verlows, Rigas mahz. app. tautskolu inspektors Upenflis, Surjewas uniwersitates lektors Lautenbachs, Rigas Nikolaja gimnastijas skol. Andrejews, Arensburgas — A. Nagels, Keepajas Nikolaja — Romanows, Rigas pilf. realkolas — S. Suhns un Leepojas — Mofakowflis, Rigas Pol. Inst. adj. prof. K. fon Blachers, Keepajas Nikolaja gimn. skol. K. Tempels. **Stanislawa II. schakras:** Gimnastiju skolotaji: Rigas Nikolaja — Ratwejews, pilshetas — P. Chleris un Sretenflis un Jelgawas — Wafklow, Rigas Petera I. realkolas — Ignatowifschs un Rigas mahz. app. tautskolu inspektors Salantows. **Stanislawa III. schakras:** Rigas pilf. meitenu skolas skolotajs W. Rūgelfchwas, Pol. Inst. dozents B. Iwanows un biblotekars Lellands, gimnastiju skolotaji: Rigas Lomonosowa — Charlamows un Jelgawas — Jengrafons, Pernamas pilf. elementarskolas skol. Karlis Krubmifsch un Rigas Martas fl. skol. Fr. Dohne. **Selta medaļa** nesajamu lalkā pee Annas lentes Keepojas I. gildes tregotajs W. Grünwalds un walšis bankas Rigas kantora diflonta un aifdemumu lomitejas lozeflis A. Augsburgs un nodofku sehjas lozeflis pee Widsemes kameralpalatas Wilb. Kerlowius. **Sudraba medaļa** nesajamu lalkā pee Stanislawa lentes Rigas pilshetas tirdsneezibas deputats C. Treys.

b) Baltijas notikumi.

Ufajinajums.

Muhsu laulfaimneeku leelākā data mas to fin par fawu gowu pateeso wehrtibu. Saimneezes gan pahro, ka ta gows peeniga, otra masal peeniga, bet zil peena latra gows gada laifa isdod, to fin tika tals retās faimneezibā, kur flautumus pehz finameem laifsem labrtigi ismeho. Ta labrtigi mehrojot ne reti isfin, ka ta gows, tuwa zitadi litas peenigata, pateesibā isdod masal peena, nekā dahschā zita, tuwa pehz azumehra rahdijas masal peeniga. Jo pirmā warbuht drihs pehz atneschanās dewa ahrfahrtigi dauts peena un tad peendewibā spehji fihdeja us leju, kamehr otra ilgu laifu dewa wibeju dautsumu peena un tā pirmo gowt gada galā eewehrojami pahrspehja. Taisniba, ka peena labrtiga mehrišana arween wairat isplahstas, bet tautschu wina buhtu pat wispahriga,

tomehr ar to ween mehs fawu gowu nowehrteschanas sinā buhtu knapi pahschu fahneegufchi. To laulfaimneeku, kas peenu pahrdod nepahrsrahdata weidā, proti ir famehrtā toti mas, turpretim leelum leelā data peenu pahrsrahdā swehtā un scheem nu peena daudsums ween nelihds, teem waja dauts trelna peena. Sweesta pahrdewejs ar fugas gowt, tuwa pa gadu dod 2000 stopus peena, ar zaurmehrā 3 proz. tawu fatura, netiks til tahlu, la ar schejeenes lopu, kas par gadu dod tikai 1500 stopus peena, bet ar 5 proz. tawu fatura; pehdeja buhs dauts eeneffgata. Un peena trefnumš neifschkiras ne tikai pehz fugam, bet weenai un tai pahschat fugat peederigeem lopeem peens war buht wifai dahschada trefnuma. Ta tad, lai pilnigi pareift isfinatu latras gows pateeso wehrtibu, blakus peena mehrišanai labrtigi jaisdara ari wina tawu fatura ismekleschana.

Schahdat ismekleschanai ir wehl wlaschata nofihme. Mehs nu jau pamafam nahkam pee atfshchanos, ka tals „leelajos, flaitajos ahrsemju lopus“ neslehpjas muhsu lopibas usplahstichanas pamats. Pehz labas baribas un ruhpigas kopschanas ari weetejee lopi ar laifu isfahstas tilpat leelt un flaiti, la flawenu ahrsemju fugu, no ta waram pahrlieezinatees tahdās faimneezibās, tur weetejee lopi ilgatus gabus rationally lopti. Tapat atkal deefgan peeredjētis, la ahrsemju leelo fugu teki pee tās kopschanas un ehdinafichanas, to mehs parahschu par labu dshwet, aug wahrigi un nefas- sneeds wirts fawu wejatu fahwju. Wispahrigi pee grehtstf fahgremojamas baribas, bes turas peenahzijas isletofichanas muhsu loplopiha newar buht eeneffgata, weentgi ar weete- jeem lopeem waj to krustojumeem eeguhstami labi panahstumi. Ta tad isnah, la mums fawt peena lopi pahschem jaudfina waj japehrt tepat, muhsejem lihdfigos apstahstos isaudfinati. Te nu ronās otris swarigs eemeffis, tadeh mums jafin latras gows pateesa wehrtiba. Ja laulfaimneeka ganam- pulkā peem. atrastos tikai weena gows, kas dod dauts, bet wahju peenu, un tā pateesibā naw til wehrtā, la winau pehz peena mehrišanas inahfumeem uffata, — tad nelaimi wehl naw leela. Tautschu schi gows war buht par zehloni wifal peenfaimneezibas turpnakā eeneffai. Pehz peena mehrišanas ween par labako atfshstot, no winas schkirs wafstas tetus, tuwa leelai datai eedfims mahtes ihpachiba — dot dauts, bet wahju peenu, ja pehznahjeji ir gofimas. No minetas gows schkirti bufti atkal jentifees mahtes ihpachibas eedsemdet faweeem seeweeschu labrtas pehznahjejem un tā gahdās par maswehrtigu lopu wehl ahrtratu isplahstichanos. Ta peena mehrišana ween finamos apstahstos war taisni sekmet to, lo winau wajadseja nowehrti, — proti, maswehrtigu lopu eeadfinafichanu.

Ar schait fahjito jau peeteef, lai deefgan gaischi peerah- ditu, la blakus peena mehrišanai mums wajadfiba ari wina tawu fatura ismekleschana, ja gribam peenfaimneezibā to trefnetu fahneegt. Deemschehl tika retam laulfaimneekam pahscham eespehjams isdarit peena ismekleschana, jo dautseem truhst wajadfigo finafichanu, dautseem truhst peederigu apa- ratu, wafas u. t. t. Lai schai sinā fawa darbības eejirna laulfaimneekem ispalihdsetu, Jelgawas Laulfaimneezibas beedriba ir nodomajufe, ja peeteiktos peeteefschs dalibneeku flaitis, peenemt sewischku, atteezigi isglahstot peena lopu pahrbauditaju. Tas latru faimneezibu reift mehneft apmekletu, isdaritu peena mehrišanu un ismekleschana un bes tam uf- fihmetu, pee lahdas baribas finamais isnahstums fahneegts. Tahdā wifl eeguhteem flaitkeem buhtu pahschas swars, nekā latrai faimneezibai par sewi noderet par pamatu pee gowu „brahfichanas“ un walšis tetu iswehles. Neweena faim- neeziba wifus walšas lopus newar ismeklet no fawa ganam- pulka ireen, bet laifu pa laifam winau janem wifmas walšas bufti no zitureenes, lai zaur atfahrtofuschos radneezibu pah- rofichanu turpmafas paaudses neifwehrtos. Pee lopu pahrb- audifichanas eeguhte flaititi nu noderetu par zetu rahdita- jeem pee walšas lopu eejirichanas. Ta buhtu palapots nemeen labu lopu mekletajeem, bet ari tahdu lopu pahrdewe- jeem; pehdejee, us pahrbaudifichanas inahfumeem atbalstotees, waretu fahneegt labatas zenas, nekā tad weenigais pahthgs ir pahschu eeslaweschanas mahfla. — Uffihmejumi par lopu baribu palihdsetu fawest tos laulfaimneekus, kam weenadi apstahsti.

Wifa schi rihziba mums warbuht ari lihdsetu isaudfinat un nobidinat weeteju gowfopu fugu.

Weidjot nu Jelgawas Laulfaimneezibas beedriba luhdji zeem. laulfaimneekus, kas wehletos, lai winau lopus pahrbauda schās beedribas leetpratejs, pa eespehjat drihsā laifa pee- teiktēes, wehlakais lihds 15. febr. 1904. g., usrahdot, zil gowu buhtu pee latra pahrbaudamas. Atlihdsiba nolemta uf 50 kap. no gows par gadu. Bes tam latram dalibnee- kam jadod pahrbauditajam ufstus, kamehr tas finamā faim- neezibā ufsturas, un pehz beigtas pahrbaudifichanas winsch ja- aifwed lihds tuwatam dalibneekam waj dsheljscheta fahjai. Lopu pahrbaudifichanu beedriba war usnemtees isdarit tikai tahdos apgabalos, kur wairat dalibneeki atrodas tuwatu laiminos.

Wifu projektū, protams, warēs darbos iswest tikai tad, ja robas peeteefschs dalibneeku flaitis, ta ka beedribai pahschai neifnahl pahral leeli idewumi pee leetprateju uf- tureschanas.

Jelgawas Laulf. beedribas preelšneeks J. Difeneeks. Rakfmedis: J. Rose.

Jelgawā, 17. dezembri 1903. g.

Walšis walodu Baltijas muiszneezibas eestahdēs nodomajums eewest, la „Rifschkija Wedomosti“ rakfta. Scho jautajums esot eekufinajis weens no Baltijas gubernatoreem. Jautajums tita peefubrits pahrejeem Baltijas gubernatoreem, kuri jau dewuschli fawas aifaukmes. Augstākā weeta jautajums fahemts ar labpatifichanu.

Jaunpils pagasta skolotajs Pawils Sneedse apbal- wots ar sudraba medaļu ar ufrafstu „par ufzihitibu“, nehfajamu uf kruchtim pee Aleksandra lentes.

Widēja deenas alga Widsemes ruhneezibas eestahdēs weentahrscheem fahrdneekem (чepoпaгoчie) tagad isfludinata „Widj. Gub. Awifse“ Nr. 135 no 1903. gada, lai buhtu mehraulka pee atlihdsibas aprehfichanas nelaimē kruitfcheem fahrdneekem un winau gimenem. Deenas widejas algas kapeikās ir schahdas:

	Peeaugufcheem		No		No	
	pahri par 17 g. wibr. feev.	90 55	15-17 g. wibr. feev.	50 40	12-15 g. wibr. feev.	35 30
Rigas pilseta . . .	90	55	50	40	35	30
Bolderaja, Bolermuischa, Bez = Wihgrahwi un Gubernementes m. . .	80	50	50	40	35	25
Zitur Rigas aprinki . . .	70	45	45	35	30	25
Bernawa un Waldhofa . . .	85	40	45	35	25	20
Bernawas aprinki . . .	70	40	40	30	25	20
Wlandes . . .	65	35	35	30	25	20
Stajele, Kodjatas pag. . .	90	60	70	40	35	20
Walmeeras aprinki . . .	70	40	40	30	25	20
Surjewā . . .	80	50	40	35	25	25
Surjewas, Werawas un Wallas aprinkos . . .	70	40	40	30	25	20
Zehsu aprinki . . .	65	35	45	35	30	25
Sahmsalas aprinki . . .	70	40	45	35	30	25

Pasta fatikme gar Widfemes dselzeleem.
Rigas pasta un telegrafa apgabala walde istradajuse schadju projektu. Sinama apgabala eedfihwotaji preelch weenlaheschas un relomandetas korespondenzijas nodofchanas un fanemfchanas iswehl weenu pilnwarneeku un apnemas par jebkuru pasaudetu apdrofchinatu wehstuli wajadibas gadijuma famalkat 10 rupju. Ja rodas labdas nebhufchanas, tad pasta walde war prafit, lai iswehl zitu pilnwarneeku waj ta ari pahtrauz pasta fatikmi. Pasmaras war dabuht par flaidru naudu, wajadfigos swarus, stempelus par naudu (16 rbf. 40 kap. par 2 stempelēm un franfchu swareem), gramatas par brijwu. Izmaint apdrofchinatas wehstules ar pasta wagoņem waj tumalo pasta nobatu pilnwarneelam jaurafhda apleeziba. Pehz wehlfchanas sinama apgabala war eerihkot ari pasta lastes, luru istufhofchana peerihht pilnwarneelam. Dsels lastes ar 12 nahna audelkeem maksā katra 10 rbf. 80 kap. Ja wehlfas eerihkot tahdu priwatu pasta, tad par to jadod fina aprinka preelchneelam. Projekts fihmejas titat uf teem apgabaleem, luri atrodas gar dselzeleem.

No Skrihweres. Dirā seemas swehtu deenā Strihweres Labd. beedriba farihfoja weeteja pag. sahle teatri. Uf weda diwas gabalus: „Leefnu“, dsesmu lugu no Reka Weefona un „Ergli un Scherberu“ no Dubura. Pee „Leefmas“ israhdes it sewifchu atfinibu ispelnijas Weedwils (Noema tgs) ar sawu jauko dsedafchana. Wina spehle un dsedafchana eedwefa mums juhtas, it ka tad mehs atrastumees tahda leelā pilsetas teatri. Ari „Leefma“ (Stritulinēel jdsje) deefgan labi sawu lomu weiza. Peeminami ir Zanells, Scherbers un Pinze. Publifa bija eeradufes til leelā mehra, ta daubfeem peetrubta telpu.

No Zehim. Pilsetas domneeti sawā pehdejā sehde nolehmufti latweefchu teatri fhogad pabalst ar 300 rbf.

No Zefwaines. Pehdejos gados ari pee mums pamafam sahla isfust „burwju“, „pelefu“, „raganu“, „reebeju“ un puhfchotaju zeentaji un apmellestaji. Bet te neilgi atpafak rafchās jaunawas, kam liktns un laimes mahmutina iilitufchees par nenowehtigeem, atradufchās jaunū „elku“, kam, ta turpmal redfeim, seedo prahwus upurus un zaur lura polihfibu zere laimi notwert. Minetais elks ir kahda fhiganeete, kas pret labu atlihdfibu nemas jaunawas isprezinat pee tahdeem, kuras tās wehlfas, t. i. luri tam labi patihkot. Wifa leeta norifinas scha. Iſweizigā fhiganeete isredfejuse tahdu labu weetejo „apthafku pahrsinataju“, kas starp zitu ari to fin, pehz lura tautu dehla labro lura no apfahrtmes jaunawam. To nu tas jo smalki isfahsta lunkanajai rebinezei, pehz kam ta isfodas par laipnu ispalihdfetaju bruhiganu ſweja. Anahf peemehram X. fainneeta meita pee „madamas“ un luhds ispalihdfet, lai finamais jaunelis to appregetu. Lai leeta nemtu labu wirseenu, tad fhiganeete teel bogati apwel-tita ar pafchubtam drehbem, fihda latateem, fogfcham, audelkeem, juhfas gatu, sweestu un t. t. Fhiganeete nu nemas leetu ispalihdfet, pee lam rihfojas scha. Seltenitei jaatnes wairaf kahrtu labako drehbu, proti to, kuras ta welf weefos un uf hallem ejot. Atnefās dahwanas un ari drehbes teel noliktas uf grihdas kopā ar „pufchuhzi“. Nu fhiganeete flaita daschodus „penteris“ un luhdfejai ſeltenitei jaranū wifp pafak, ta pee swehtrasta, pee lam daschu daschadi jalafsta pahre femē nolikto bogatibu un finamā weeta jateiz „fahrotā“ tautu dehla wahrdē. Iſredsetā wahra peemineschana noteel lafshifchanas beigās. Ja nu jaunawa faunas teilt ſirdi lotā wahrdū, tad „melnā“ to jau eepreelch isfinajufe teiz: „Ne, meitin, nawa teefa, nawa teefa, fajuta, fahz wehl no gala“. Un nu fahlas no jauna lehfafchana ſchurpu turpa pahre minetām leetam un fhiganeetes wahrdū atfahrtofchana. Jaunawa domā, ta fhiganeete teefcham lasa tās ſirdi, un fauz sawa mihfotā wahrdū. „Redfi, tuhlatit, manu ſelta drofkalin, ta nu ta metin eemeti, ka list eeliki“, isweizigi un gawitu balfi eefazas fhiganeete. Atnefajeeem apgehba gabaleem japaleel pee pehdejās 2-3 nedelam un titat pehz tam nefami uf mahju. Ja nu kahds no „eefwehtiteem“ ſwahrfceem, blufsem, latateem meita ufwelkot, tad isredsetā ſirdi pee pirmās tiffchanas eedogtees nebhufchamas mihlehtibas leefmas, un tas wifdrihfafajā laika ſeltenitei appreget. — Paet noteiktās laiks un jaunawa dodas uf fhiganeeti pahreſi drehbes, lai ar wina peepalihdfibu peewilltu eemihfot. Bet nu til nabafite redfi, ta ta neganti peewilta — fhiganeete fahas nefinet neta neds no drehbem, neds ispalihdfefchanas un ta wanahfe brijnas azis eepelhtufe, jo nefinot, to no ſchās gribot. Turpmakas wifchanas nu wairs nenotifs, bet katra peemahntā aif fauna zeech kufu sawus leelos faudejumus. Aif ta eemefla nu fhiganeetes isweizigā mehle katra deenu peewell jaunawo pazientes un kuplos eemehmumus. Scha peewiltu jaunawu ir prahws flaits. Scho noſchehlojamo atgadijumu doru ari atfahrtiba finamu, lai ari zitu nowadu weeglfprahfigas jaunawas nekriht ſchahdās lamatās.

No Druweenas. Jau no gadu dsmitteem ſchaj pagafstā pahrahw pa ruhneezibas eefahdeh, kuras data fefemes laufchu — rotpefno, eeguht ſew deenifcho pahrtiku. Ta te ilgatu laitu, ſahkot no 1878. gada, pahrahweja no barona Wolfa nodibinata kreetna keegtu fabrika, kur ifgatawoja bef keegeleem ari dafstinus un kura nobardojas deefgan leels pulfs ſtrahdneeku. Schi, torels tahda parauga keegelniza, bija weena no pirmajam ſchahdam fabritam Baltijā, kura wifu darbinaja ar twaika ſpehtu un debfinafchana isdarija rinka krahfnis. Bet

ta la keegelnizai naw tuwumā ne uhdens, neds dselzjeka, zaur to rafchotimi uf weetas bija japahrdod par ſemām zenam, tagd ſchi, sawā laikā deefgan eewehrojama ruhneezibas eefahfe, tagad apflufufe. Tomehr sawu labdarigo eefpaibu ſchi eefahde darihufe neween pee ſcha pagafsta, bet ari pee wifu aplahrtjejo faiminu pagafstu faimneefceem, jo kas ween pahpehfufchi, tee ſawām ehfam eegahdajufchees dafstinu juments. Wef tam te ilgatu laitu nobardomees ſtrahdneeti eemonijās keegtu un dafstinu taiffchana, ta tagad laba data no wineem pa Widfemi daubf mufchās eemem keegelnieku weetas. — Tagad pehdejos gados atkal ſchejeenes Pehriu dsirnawu arendators P. tgs ſawas dsirnawas ſahf pahwehrt par plafchatu ruhneezibas eefahdi. Ta wifch eerihtojis neween labu graudu malfchana, bet ari plafchu dehtu ſahgetawu, kura apfrahddatos ſolus ſubta uf Rigu. Ar ſchorudeni ſchais dsirnawas eewefla ari elektriſka apgafimofchana. Tapat dsird runajam, ta P. tgs nodomajis eerihtot te linu wehrtuwi, kura nodoma realifefchana, ja to peedfihwotu, teefcham wifaf aplahrtnei buhtu par ſwehtibu. — Druweefchu dsedataju kofis ufzihgti pohſas ari uf gaida-meem dsedafchanas ſwehtieem, jo ſahkot no otobra mehnefcha ſanahf katra ſwehtieem uf mehginajumeem, bef tam wehl gandrifh katra trefchdeenas wafaru seedo ſchim noluhlam. Wefdsesim zil fifti Rigas kungi ſchos ta ufupurejofchos ſwehtitu dimdinatajus fanems.

No Laudnas. Pee mums Laudnas Saweeffgā beedriba isrihtoja teatri 27. dezembri 1903. g. Ufwefla tifa luga „Nora“. Lugu preelch lauku ifrahdem noſpehleja deefgan labi. Publifas bija koti daubf eeradees, tapehz ari eemehmumi bija teizjami. — 28. dezembri 1903. g. atkal bija „krona tehjnizā“, „wartete teatris“, kur tifa israhdti daschadi jofi. Apmetlets bij maf, tapehz ta 2 isrihtojumi bija 2 deenas.

No Jaun-Bebra. Zil neapdomigi pee mums wehl rihfojas, to peerahda ſefofchais fahfs: daschās mahjās un ari mufchā ir wairaf perſonu ſafllimufchās ar balam, bet wefeele uf to negreech nekahdu wehribu, beefchi jo beefchi isrihtodami „mahju balles“. Katram mahjas tehwan gan wajadsetu apdomat, ta ſchahdās balles ſchahdās apfahktos til weizina ſfimibu dihgju isplahfifchano.

Dufkas mufchā, Walmeeras aprinki, no 1. janwara 1904. g. atfahstis ſirgu pahs ar 6 ſirgeem.

No Welwas. 20. dezembri weetejo pag. ſtalu apmelleja Wallas rajona tauifstolu infpektora tgs. Laika truhfuma deht infpektora tgs ſchoreif titat pamatigi apfahfija ſtolas telpas, ihfi ſarunajās ar ſtolneekem un nolauhfijas wairafas no wineem nodseedatos wairafbalfigas dsesmas gan kreewu, gan latweefchu waloda un nowehleja preezigus ſwehtus un atpuhtu, ta ſtolneekem ta ſtolotajam. Schās pafchās deenas wafarā ſtolā tifa debfinata eglite ar behrnu teatri, deklamacijam un dsedafchana. Iſrahdti tifa Aturatera ſtatu luga preech behrneem: „Zaifnibas mellestaji“. Nodellameti taya wairaf Aufetta, Pumpura, Fallija, Poruka un Wensfu Edwarta dsjofi. Stolas telpas bija pahpilditas no peeaugufcheem, luri wifus behrnu preechnefumus ſonehna toti fifti. Welais apwehtetaju flaits jo gaischi norahda, ta ari apfahrtmes peeaugufe publifa ſlahpim ſlahpiz pehz garigas baribas — interefejas par tamlihdfigeem isrihtojumeem. — Schehf titat, ta lihds ſchim truhfi telpu, kur apfahrtmes publifa waretu leedjerigi un patihlami laitu patawet.

No Wijnaneem. Jaunam gadam ſahfotees prahtojām, tahdu laifrafstu nu atkal apstelleſim. Zereſim, ta ari mehs bef laifrafsteem nepalifim, bet apstelleſim tos daubf leelafā flaitā, nekā patezujufchā gadā, jo pee mums atrodas prahws flaits mahju, kuras naw n e w e e a laifrafsta, neds ari leetifchās grohmatinas, faflopam titat „Mani jaunibas laiki“, „Mahjas ſpegeis“, kahds „Freija“ kalendars un tas wifp. Wajadseta gan, ſewifchi fainneefceem, ruhpetees par laifrafstu apstelleſchana un pamudinat ari kalpus uf to laifchana jeb ari kopigu laifrafstu apstelleſchana, ta tas daubfās weetas pee zentigeem faimneefceem ir eerihtots. Ja titat dsmitā data no tās naubinas titu nolemta laifrafstu un grahmatu apghadafchana, lura teel noſtihznata alkolohā, tad mums gan lairam buhtu pa laifrafstam un pulka derigu grahmatu. Zereſim, ta jaunais gads muhs modinās uf ſwehtigu gara daribu. — 20. dezembri muhsu pagafsta ſtolā tifa debfinata ſtolneekem eglite; publifa bija eeradufes reti leelā flaitā.

No Taurupes. Pehz garala atpuhtas brijfcha 5. dezembra wafarā atkal ſagadijām patihlamu gara haubjarumi. Weetejā pagafsta ſtolā tifa farihfots „ſtolneeku literarifk wafars“ ar behrnu gara redfes aplofam peemehroteem teatra ufweeumeem, wairafbalfigu dsedafchana, deklamefchana un rotafam. Ufwefla tifa luga „Wahrenite“. Preefchana no behrnu wezaju un zitu weefu pufes bija jo leela. Tifa iſteittas wehlfefchanas ſchahdus wafarus ari turpmal isrihtot, luri daubfejādā ſinā ir koti ſwehtigi. — Pag. wafaras rafchu newarom wif peefahitit pee labajām, bet tomehr eemehmumi pahrfwehra pagahjufcho gadu eemehmumus. Lini malfaja labi, ta ap 50-60 rbf birtamā. Sewifchu eewehribu ſchejeeneefchi peegreech loptopiba, lura no gada gadā atwoenam wairaf peememas ſawā luplumā, atalgodama ſemtopju ſuhros puhlinus. Schejeenes ſemtopji, eewehrodami weenibas ſpehtu, ir ſahlfufchi prahtot par ſemtopibas beedribas dibinafchana Aderlafā. Labas ſekmes!

No Mar-Salajes un apfahrtnes. X. pagafsta ſtola atrodas wifaf behdigos apfahktos: mahjina weza, puf-fagruwufe, zauram ſeenam, ta la wehji no wifam 4 debefpufem laudami wifas ap ſtolotaja dimitas un tapat ari ſtolas behrnu galwam. Par malku reſp. apfahfifchana mehmas maf ruhpejamees. Rad eedomajam, peegahdajam, bet daschu labu reif kurinamā materiala peegahdafchana kopā ar apfahfifchana ufzitam pilnigi ſtolotajam. Wifch ir ruhpiņas wifus un ar pazetibu to isdara, jeb taifzibu ſafot — lehnā garā nef sawu kufu. Kahdu laitu atpafak, ta paagri no rihba, gadhās eet gar mineto ſtalu. No redfu? wezais wifus un wina mafinee ganamee nahf no tuwejas purwu malas ar paegtu nafam uf plezeem. Nefnafchana un pahrf-fiegtis jautaju, kahdam noluhlam wini ſteepi ſchos kuplos adataimus. „Mahjas jaapfilda, mahjas jaapfilda; fafjam jau tihri laukā“, ſleidfigi atteiz ſtolas tehws. Sufat nu pahfi, tam ta darifchana, waj ta naw nepeedodama rihziba?!

No Wallas. Gurdeniba, neſturama gurdeniba ir pahrehmuſe Wallas ſabeedriſto dsihwi. Wifur, kur til ween latees, walda weentuliba, pawirfchiba. Neteel nelas dariks mahlfas, waj ifglifhtibas labā. Lai ari plafchala publifa waretu pahrelezinatees par Wallas Saweeffgās beedribas daribibu, tad ſche grihu konſtatē daschās leetas. Wallas Saweeffgā beedriba pahrahw jau afkompahfmit gadu. Winaf ir plafcha bufete, par kuru ekonoms malfā katra gadu ap 1000 r. Pehdejā laikā pat 1300 rbf. Weedru flaits ſneehfas pahri par 200. Kates beedrs malfā 3 rbf. leelu gada malfu un beedribā eeflahfchanas malfā ir 2 rbf. Kur tad wehl paleel isrihtojumi. Nemiſus rodas interefe ſinat, to tad beedriba ir eegahdajufe par ſcho kapitalu, waj zil leels kapitalis tai ir nogulbtis uf prozentem. Bet wai . . . wai zil geuhti paleel, tad jafala: beedribai naw bibliotekas; beedribai naw peeteefofchu deforacijū. Pat wisweentafchafas lugas newar ar ſcham deforacijam peeteefofchi ufwef. Ari ſawas mahjas beedribai naw. Beedriba gan par ſawem lihdsfkeem zehluſe ſahli, bet tas tijis dariks ar tahdu norunu, ta beedriba finamus gadus naw malfajufe ihpafchneelam ihres un tad pehz finamo gadu notezefchanas, mahja pahrgahjufe pilnigi gruntegabala ihpafchneela ihpafchumā. — Oktobra mehneſi kahds puljinifch mahlfas mihfotaju farihfoja eewehrojamo konzertu Wallas Saweeffgās beedribas ſahle. Scha konzerta atlikums bija nolemis bibliotekas dibinafchana. No ſcha konzerta ari palifa pateef laba ſuma preech eewehrojama mehrea. Ihfi preech ſwehtieem tee pahfi kungi eefneegufchi preechneezibai luhgumu atkut ſahli konzerta farihfofchana. Bet ſchoreif no preechneeku lungeem zaur balſu wairumu tifa atraidis ſchis preechfihlums. Ta tad Wallas Saweeffgās beedribas preechneezibai naw wajadfiga biblioteka, naw wajadfigs konzerts. Teefcham ſawada parahdiba. Bet zereſim, ta preechneezibā nahfs jauni energifli ſpehti. Labas ſekmes . . . ?

No Lahfberga pagafsta. Ta la mums, lahfberegeefcheem, ir titai weens weenigs krogis par wifu platu pagafstu, tad jadomā buhtu, ta dsihreji mehse neefam un wairaf krogu ufureit newarom; pat teel dsirdeis, ta jau ir tam ſchogad trihgadu atkouras deenas beigas tuwojotees un geuhti nahfchotees pret „ſfenuli paphrdi“. Bet tumal ſcho leetu apfahfot, tomehr janahf pee jitada gala ſpreeduma. Ra redams no lendereem, it agralo krogu leezineefceem, tad ſche pawifam ir bijufchi trihs krogis, kuras tomehr eſam wifus ufurejufchi un ta tad tagad eerangot titat weena durwis atwehrtas, zelto jautajums, waj tad dserechana tahdā mehra pee mums mafinajufes, ta waram iſtitit titat ar weenu krogu? Ja, teefcham ta gan pee mums mafinajufes, lai gan ne tahdā mehra, kahda ſarpiba ſtarp krogem notufufe, bet tomehr tal ſolis ſchaj ſinā uf preechfu ſperts. — Ta la laifrafstu ari ſche peenahf toti maf, tad jawehlfas buhtu, faut ar jaunu gadu ari to flaits pee mums pawairotos, kas jel zil nezil paplafchinatu dascha til ſchawro redfes aplofu. — Ta la mums preech nepehjeeneefceem ſewifchi eerihtotas patwerfmes naw, tadeht ari katra gadu janotur ta fauzamee „nabagu torgi“. 16. dezembri weeneeku pulfam ari ne mafums darba bija, teem noteizot palihdfibu un daschus pat iftorgojot. Zil noſchehlojamo gan noſtatitees ſchaj behdigā parahdiba, ſchos noſchehlojamo nabagu torgos! Waj newaretu ari kahds weeneeku tehws eedomatees, ta war nahf ari laifs, ta winam, kas ſche wehl ſpehzigs un no laudim zeenitē, ari kahdreif buhs jafahw uf torga un nepajeetigi jogaida pehdejā ahmura klaudeena, ta ſawa fainneela noteizeja un tadeht puhletees ari eefufinat jautajumu, waj nebuhtu labafi eerihtot nepehjeeneefceem ſewifchu patwerfmi, kas, warbuht, titat neeewehrojama ſumas wairaf ifmahfatu, nekā minetees torgi. L. K.

No Wedeles (Ehrgemes dr.). Nafif uf 15. dezembri ſagfi Lejas-Scheguros pahrahdajufchi ſawus nedarbus, uſlauſdami lehti, kur ifſagufchi: 4 puhros linſefhli, 1 puhru pupu, wairaf ta puhru putrainu, rudſu miltus, ari lumelinu ar wifu aifjuhgu, kuras wifus kopā wehrtē uf 130 rbf. Weetejai Wallas polizijai ir laimejees ſagteem nahf uf pehdam un diwi no wineem ir apzeetinati, ari data no ſagtam mantam atrafas. Apſagtais D. luhdſa, lai winam attaujot wina mantas ſogius zeetumā apfahfot. Zeetuma telpās ezejot wifch eewehrojif uf grihdas ifmehtatus papira gabalinus, kuras ſafafot un ſafahrtjojot D. aifinis par ſawu, no aprinfa tara klauſbas lomifijas isdotu biteti, luru wifch glabajis klehti, pohcha ifgatawotā matā un luru ſagfi ari bija noſagufchi. Saglis, redsedams, ta wina nedarbeem ir peerahdjumi, lahprahrtigi zeetuma uſtrauga un gorodowoja ſlahbtuhntē atneſees un iſtezees, ta wini eſot iſchetri wihri bijufchi, kuras wifch ſolijis uſrahdtit. Ari ſiga aifbraujeju, kurfch wehl naw dabuhtē. Zereſim, ta Wallas ufzihgtigai polizijai tas ifdofees. Neilgi atpafak tam pafcham D. ifſaga linus par kahdeem 9 rubleem. Atſkan.

Zelgawas gimnafteem tagad dota pilniga uniforma. Jau agral wifam bija weenads tumſch apgehribl ar melneem apſchawumeem. Pee ſchi apgehriba bija aifſteegts nehſat ſelta pulſtenu kehdes un rotas leetas. Tagad pawehlets ari pee zepurum nehſat metala noſfhmes ar burteem „M. K. T.“

No Wezmufchās. Schinis deenas weetejo St. mahju fainneela brahlis aifgahjis uf murdeem Wifas upē un wairs naw atpafak greeſees. Pehz daschu deenu ufzihgtigās mehfefchanas nu tas uſeets — nogrimis dselme. Nelaimigais gahjis ledū pahri par dumbraino upi — eeluhjis un uhdens meitas to apfahwufchās ar ſawām drehgnajām rotam, ſlehgdamas nelaiti ſawā klehti uf muhfchibu. Atbals.

No Wainodes. Muhsu zihgti Brijwibibliotekas beedriba atkal muhs pameeloja ar tahdu humorefas gabalinu otros ſeemas ſwehtkos, ufwehdama Dubura un A. Deglawa lugu „Prezibās“. Nowehlu ſekmes un nenogurtoſchi tahfati ſtrahdat muhsu nomalitē par ſwehtibu wifaf aplahrtnei. Uf drijfu atkalredfefchano!

No Leepajas rafila „R. Wed.“ ta Grobinas ſchofeju nodomats wirſit uf Kungu eelu, pee lam zaur maſo eferu ufmetis dambi. Wef tam wehl nodomats maſo eferu ſaweenot ar juhra netaht no Pehrfones. — Bija iſpauſias baumas, ta Leepajas tirdſneezibas oftu ifnibznafchot; tagad weetejās awifes atfauz ſcho ſinu la nehbhinatu.

No Leepajas rafila „R. Wed.“ ta Grobinas ſchofeju uſeets dambi. Wef tam wehl nodomats maſo eferu ſaweenot ar juhra netaht no Pehrfones. — Bija iſpauſias baumas, ta Leepajas tirdſneezibas oftu ifnibznafchot; tagad weetejās awifes atfauz ſcho ſinu la nehbhinatu.

No Leepajas rafila „R. Wed.“ ta Grobinas ſchofeju uſeets dambi. Wef tam wehl nodomats maſo eferu ſaweenot ar juhra netaht no Pehrfones. — Bija iſpauſias baumas, ta Leepajas tirdſneezibas oftu ifnibznafchot; tagad weetejās awifes atfauz ſcho ſinu la nehbhinatu.

pulsteni. Tehniski rakstveidi nogatavoti gar semi, aisschmāguschi tam rihli un draudējuschi pat ar nāšchem faburistit.

— „R. Veb.“ raksta, ka lauks arhēstis ar labām sēļem arhēstojot alkoholiķus ar merminu un zerebrinu. Pehz scho ghu organisko weelu eebaudschanas eewehrojami labojas alkoholiķu fabojata weseleiba, haluzināzijas ihsudh un lozestu drebeschāna nobeidšas. Šfahretee, atabujuschi weseleiba, fwehti noslijuschees, nebaudīt wairis nelahdus alkoholiķus dšehreenus.

Weg-Ūnzes mahjitas J. Sakanowitschs weseleiba apstahktu deht eefneedis fawu atlubgumos no amata. De- zembri tas jau atahpās no Latweeschu literarišās beedribas preekscheela amata.

No Jakobstadtes raksta „D. Btg.“ ka tur darbo- jotees kuhda dedfinataju banda, zaur tuwu dāschās deenās i- zehluschees septimi ugungrehtli. Saudejumi bijuschi toti leelt, jo nēween ehlas nodeguschas, bet gabjis bojā arī daudš kuslamas mantas un mahjopu. Dedfinatajiem pehdas lihds schim wehl naw sabstītas.

c) No zītām Kreewijas pusēm.

L. eefschēja 5% aifnehmuma leelatee winnesti 78. wilmūā trita uš schahdeem numureem:

200,000 rbl. uš fer.	10,010 Nr. 9
75,000 " " "	14,273 " 49
40,000 " " "	6,574 " 35
25,000 " " "	16,890 " 40

Winnesti ā 10,000 rbl.:

fer. 11,666 Nr. 6 fer. 4796 Nr. 37 fer. 13,710 Nr. 19

Winnesti ā 8000 rbl.:

fer. 3,808 Nr. 1	fer. 12,592 Nr. 32
6,460 " 24	15,808 " 46
2,350 " 22	

Winnesti ā 5000 rbl.:

fer. 17,286 Nr. 31	fer. 7,434 Nr. 50
7,000 " 15	18,040 " 4
7,488 " 42	14,549 " 3
4,911 " 30	17,119 " 17

Winnesti ā 1000 rbl.:

fer. 3,852 Nr. 28	fer. 15,304 Nr. 31
19,026 " 20	16,072 " 16
4,784 " 46	14,309 " 36
208 " 8	16,613 " 1
16,694 " 17	10,802 " 38
10,154 " 13	1,818 " 10
6,433 " 3	13,916 " 6
5,690 " 10	15,054 " 24
17,051 " 11	12,918 " 4
9,571 " 9	2,719 " 38

No Peterburgas. Semtopības ministra jaunee- zeltais palihgs Peters Christianowitschs Schwanebachs dšimīs Peterburgā 1848. g. un pabeidšis kursu juridistā ihsjā. Eestahjees justizministrijas deenesā wīnšch sawas finanschānas eestahjees, polistiskā ekonomijā (taufaimneezibā) paplaschāna Leipsigā un Parīšē. Atpatat pahrnāzjis pehz 2 gadeem wīnšch pahrgahja finanschu ministrijas deenesā, tur wīnšch pehz labriās ihsjibija schahdus amatus: kredittanzlejas galda preeksche- neela, mahjito komitejas sekretara, nodokli komiščjas darbwešča, nodakas preekscheene un tad kredittanzlejas wizeidirektora, wāstis bankas pahrwaldneela palihga un no 1893. g. finanschu ministrijas padomes lozēša amatu. No 1888.—1891. g. wīnšch pahrwaldija nelaišes Leeltnašes Helenes Pawlownas galnu un tapat arī wīnšch leelās muiščas un meschus. Praktiskā semtopībā Schwanebacham bija jau agral ihsdewiba nodarbotees tā Schumalowa muišchu generalpilmwarneekam Saratowā un Donas apgabala. Sawu swabado laiku Schwanebachs 12 gadus pawabija pee Wolgas, eepaschdamees ar muišcheeku un semneeku ihpāschumeem. No Schwanebacha spalwas nahlsuschi arī diwi eewehrojami finansistī apzerejumi: „Naudas reforma un tautas faimneeziba“ (1900.) un „Mušhu nodokli buhščanas“ (1903.). Šchais apzerejums wīnšch aifstahw domas, ka finanschu refor- mas tīkai tad warot buht selmigas, tad lihds ar tām gabdajot par semtopības sistematisku weizinaschānu un par semtopja kulturās materialā un garīgā lihmena pazelščānu.

No Peterburgas. Šf finanschu ministra wispa- wigā sīnojuma par wāstis budščetu 1904. gadā. Kabreči eenehmumi 1,980,094,493 rbl., ahrlahreči 2,750,000 rbl., kopā 1,982,844,493 rbl., wāstis renteja 195,792,562 rbl. Kabreči ihsdewumi 1,966,458,251 rbl., ahrlahreči 212,178,804 r., kopā 2,178,637,055 rbl. Tā tad wāstis kabretee eenehmumi pahrsneedis kabretee ihsdewumus par 13,636,242 rbl. Pehz eepreekschēja aprehēna leelati eenehmumi sagaidami no krons dšelšjeeteem, dšehreenu pahrdoschānas un muitās, un proti pa- wīsam 72,5 miljoni rublu. Wāstis eenehmumi sagaidami no ihsjirščanas malfajumeem un aifdewumu atmalfajumeem, kopā par 5,7 miljoneem. Kabretee ihsdewumi paleelināsees preeksch lara ministrijas par 30,8 miljoneem un preeksch ze- teem par 21,6 milj. Tautas apgāišmoschānas ministrijas budščets paugstināts par 4,4 miljoneem. No 212,178,804 r. leeleem ahrlahretee ihsdewumeem leelākā data triht uš dšel- zetu buhwi. Tad ahrlahretee ihsdewumus prājis arī wehl semneeku fawstahpejas galwoschānas atzelschāna un sīhta kē- dita eestahjichu pabalstīschāna no wāstis bankas puses, preeksch lara pehdēja noluhka uš 1904. gadu nolemti 2 miljoni. Weidst japeemin arī kolonijāzijas notahrtoschāna Ašjā. Šas sīhmejas uš 1903. gada rashu, tad tā bija leelata par pehdējo 5 gadu widejo rashu par 400 miljoneem pudu, tā ka to war nofaukt par pilnigi apmeerinoschu. Aggrošijumi šarptautiskā tirgū 1903. gadā peerhmušchees. Grehtumi, ar lahdeem bija jazīgnas dāschām ruhņneezības nosārem, naw wāris tīf aš tā agral; zenas tapuschas stingratas. Wāstis selta krah- jums eewehrojami pecaudšis; tas falihdsinot ar 1902. g. ir par 130,5 miljoneem leelāts. Tā tad Kreewijas finanschu stahwollis ir labš.

— Schahdeem nēmaf labga newetjas ar jaunās tehwojas dibinaschānu. Išmehginajas ar Argentīnu, bet tur nelas ne- ihsnāzja. Tagad kuhds Dr. Herzls Wīnē atfais, ka schahdeem buhtot it branga tehwijs Uganda Afrīkā. Bet Kreewijas

zionisti ar schahdu projektu it nebuht naw meerā: tee grih, lai schahdi greeščas atpatat uš Palestīnu, un tapehž praša no Herzls, lai tas nēwoda tur zitur suhtit schahdus. Ja Herzls ar lahdeem notekumeem naw meerā, tad lai wīnšch atfatas no zio- nistu wadīschānas. Wīstas apgabala un Rījevas gubernas zio- nisti turpret atfal naw meerā ar schahdu Herzlam nodomatu ul- timatumu. Ar tahdu nēweenprahstību schahdi gan tīl drihs nēezgubs jaunū tehwijs.

Sikums par atlihdsību fabriku šrahdneekem nahl špehtā no 1. janw. 1904. g. Agral nelaimē krituscham bija japeerahda, ka nelaimē notifuse aif faimneela wainas, lamehr tagad faimneelam japeerahda, ka „nelaimes zehlonis bija pašča zeetuschā launs nodoms waj arī rupja neusma- nība, kura naw attahfnojama zaur fabričas apstahkēem un eestahsem“. Atlihdsība jadabū nēween pašcham fatropotam, bet wīna gīmenes lozēkēem, un nēteel arī atfihiti nelahdi nolihgumi, kuri wāreli aprobešot teešību uš atlihdsību. Atlihdsību dabū pabalsta un pensijas weidā. Pabalstis jais- dob šahlot no nelaimes deenas lihds darba špehjas atjau- ņschānas laikam tahdā apmētrā, ta isnahl puse no zeetuschā penlītās algas. Pensiju dabū tad, tad darba špehja pawīsam šaudeta: wīnas pilnigā šaudējumā — 2/3 no algas, nepil- nīgā — pamafinatā mehtrā, raugotees uš darba nēspehības leelumu. Bet tam fatropotam ir teešiba dabuht ahreša pa- lihdsību par wehst. Pensija teel ismafata nēwis ween pa- ņscham zeetuscham, bet arī wīna gīmenes peederigeem — at- raitnem, laulības un ahrlaulības beheeneem, brahseem, mahsam, sehdēeneem. Bet wīsu atlihdsību kopsūma nedrihsst īneegtees pahri par 2/3 daļam no šrahdneela algas. Par- latru nelaimes gabijumu faimneelam bet kaweschānas ja- padob sīna polihjai un fabriku inspektoram, zītadi tas teel šodits ar 25 lihds 100 rbl.

Wāsu likumu zauruhkoschāna, tā „Wald. Wehsta.“ sīno, tagad Wīsaugstati atfauta ar to noteikumu, ka uš preekschu pašem (preeksch neprivilegetām labrtām) buhs noderet tīkai tā personības apleezibām.

Tirdsneezības skolu kursu beiguscheem tagad atkauš eestahtees meterināru institutos.

Krišburgā tagad daudš runā par dšelšješa buhwe- ņschānu no Krišburgas uš Rūmu.

Tahlasu Austrumu Keisara meetneekam, tā galwas pilšehtas awīses sīno, Wīsaugstati dahwinata sewiščha šlaga, kura uš balta pamata rahda sīlo Andreja krusu wīdū un melno wāstis ehrgli garenā tšehtrstuhri. Šlaga šweizīnamo ar 19 leelgabalu schahweeneem.

No Tomškas. Wīgaweschtšchenškas garīgā semināra inspektors, cand. theol. Wladimirs Selesnews eestahjees Tomškas uniwērstates medijinistās fakultates 1. kursā. Par lihdsīgu gabijumu sīno uš Kāšanas: Šiwīstas aprīnā muiš- neezības preekscheels Solokistis eestahjees Kāšanas uniwērs- tates medijinistā fakultatē. Šaunībā wīnšch pabeidša juridisto fakultati. Tagad wīnam 50 gadi.

Sibīrijas lašči tagad peeejami arī wahzeescheem, jo twaitonis „Wianka“ nēsen nowedis Hamburgā 180,000 Sibīrijas lašču. Pehrn twaitonis aprīti ihsbrauja uš Ham- burgas ar dāschādām prezem uš Wladimirostlu. Pehz 3 meh- nešču brautumā twaitonis nonahja Wladimirostlā un ihs- bejts prezes dewās uš Nikolajewstlu. Tur sīwis dšihwas šahgdahja luga tēlpās, kurās ar ledus maščīnu palihdsību pahrahweja 6 gradu aukstums. Tur nu tuhā gehrbuschees jilweki laščus wairāts reises eewehrejeja uhdent un tad pee astem pakabra. Ihsā laiča ap sīnim bija ledus kahra, pehz tam lauru sīwi eehiščlija dubultā pergamenta papīrā un tad šapafaja tola laičes. Triju mehnešču laičā tahbejati twai- toni eewetoja 6000 zentnerus šwaigu lašču. Bet tam wehl kuhds 2000 zentnerus weentahrschi eestahija, tā ka twaitonim pawīsam bija 8000 zentneri lašču. Nikolajewstlu twaitonis aifohja 30. sept. Šahlumā temperatūru tureja 6 gradus aukstu, bet tad no Singapuras, kur wājadseja ogles usnemt, lihds Port-Sabai aukstumu wājadseja paleelinat lihds 10°. Leelats aukstums jo sewiščli bija wājadšigs pa Sarlano juhru brauzot. Tā tad pirmāis mehginajums, pa juhru no Sibīrijas atwešt uš Hamburgu eesaldetus laščus ir pilnigi ihsdewees.

No Tšchitas. Sibīrijas awīses sīno, ka no Dalai- Lamas galwas pilšehtas Tšchitā patlaban pahrnahlsuschi atpatat tšchetri Ašbaitahijas burati, kuri bija dewuschees peeluhgt senšenās sīnehtinjas. Robešču pilšehtā Darščhilingā angli wīnšch šahgūstijuschi un turejuschi kuhds 2 mehneščus zeeti. Pehz tam wīni pa etopu nosubiti uš Kalfatu un tur šingri pahrlauschānati. Wīneem bahrgi un sīhli noprahstis par Tšchitas kara špehta šipumu, par wīnu apbrunoschānu, par eeroščhu noliktawam u. t. t. It sewiščli angli apjautaju- ņschees, waj Tšchitā eeroščhus nēewēdot šepeni Kreewijas pawalstneeki un waj tagad Zentraltšchitā neatrodotees kreewi. Pehz tam sīwehtelneeki beidst palaišti wakam.

No Rigas.

Wengela stipendija.

Išstudināwama Jāhna Wengela stipendijas labrtības rullis, R. L. D. Sīnibu Romiščja ušajzina reflek- tantus peeteektes uš scho stipendiju, eesuhrot lihds 20. janw. 1904. g. wājadšigos dokumentus.

J. Wengela stipendijas labrtības rullis štan:

§ 1. Sīnibu Romiščja šdala weenu (500 rbl. leelu) waj diwas (250 rbl. leelas) Wengela stipendijas par gadu Kreewijas augstskolu latweeschu tautības audekseem, waj arī tahdām latweeschu tautības personam, kas beiguschas lahdu Kreewijas augstskolu, bet wehl sistematiski turpina lahda augst- skolā sawas studijas.

§ 2. Stipendijas ismafajamas latru pušgadu pa 250 resp. 125 rbl. kreisēji tīl ilgi, zīt ilgi stipendiatu aifšst par stipendijas zeenigu.

§ 3. Sudentis tīkai tad waj šahlt dabuht stipendiju, kad tas jau parahdijis lahds selmes studijas.

§ 4. Tīkai tahds war dabuht stipendiju, kas peerah- dijis, ta grih šrahdat latweeschu tautai un wīnās lablah- jibai par labu.

§ 5. Luhdšejam, kas grih dabuht Wengela stipendiju, jāeefuhja Sīnibu Romiščjai luhgums lihds ar štadreem pee-

rahbijumeem par fawu studiju gaitu un panahlumeem un fawu masturību.

§ 6. Stipendiatam ištatu pušgadu jaatjauno luh- gums deht stipendijas patureščānas un latra jauna studijas gada šahlumā jāeefuhja apleeziba par selmem studijas lihds ar adrešē. Preteja gabijumā stipendiatš šaudē teešību uš stipendiju.

§ 7. Stipendijas nedahwā, bet tīkai aifdoh bes pro- zenteem, un atmalfajamas šahlot ar šesto gadu pehz augst- skolas kursa beigščānas resp. ihsahščānas no augstskolas uš pa 10 procentem gadā no dabuhtās kopsūmas leeluma.

Peefihme. Preeksch teem, kas stipendiju dabū stu- diju turpināschānai pehz augstskolas kursa beigščānas, Sīnibu Romiščja noteiz latrā gabijumā atmalfajšanas terminā šah- tumu, bet gadeja atmalfa nedrihsst buht majala par 10 proz. no dabuhtās kopsūmas leeluma.

§ 8. Atmalfatās sumas peestaitamas pee kapitāla, lihds lamehr tas tīl leels pecaudšis, ka no wīna procentem war wehl šdaliit tresho, resp. zeturto u. t. t. wīsmāf 250 rbl. leelu gada stipendiju.

Augščā minetāis labrtības rullis peenemts no Sīnibu Romiščjas labrtīgās šapulzes 17. okt. 1903. g.

Sīnibu Romiščjas preekscheela weeta:

Dr. G. Reinharbs.

Peenemts runas wihru sehde 4. now. 1903. g.

Sīnibu Romiščjas ušdewumā

Dr. G. Reinharbs.

Rīgā, dezembri 1903. g.

Dēesmu sīwehtu nams laikam tīš jeltš uš lau- kuma pee leelā Kristapa. Ja no laukuma noahda projam dāschas majas barakas, tad tas buhtu deesgan leels, tur wa- retu atrast weetu tuhškoscheem laučhu. Ari ugungrehta gabijumā uhdens buhtu turumā. Latweeschu beedriba arī jau ešot greefufe wehribu uš scho laukumu, kureš atrodas pilšehtas wīdū un wehl šarj diweem dšelšjeeteem. Beedriba tagad ištahdajot peenahjigu projektu.

Išmekleščānas Romiščja sprahdšēena leetā patronu fabrikā tagad sawas sehdes beļgufe. Pee komiščjas pedālījas Wīdšemes gubernas wejalais fabriku inspektors Wītoms tā preekschēdēlājs, Rīgas politehnistā instituta profesori Glā- senaps un Berlows, leelgabalneeku wirtsvaldes špezialistš pawlawneeks Hēferichs uš Peterburgas, Rīgas pilšehtas archi- tēkts un dāschī Wīdšemes gubernas un pilšehtas polihjijas wāščhu eestahbni. Romiščja Wīdšemes gubernatora ušdewumā tuhlin tīka fastahbita pehz pirmā sprahdšēena fabrikā 18. no- wembri un pa iškelleščānas laiku jo sīhli apluhšoja 3 reises fabriku un nollauschānāja fabričas personālu. Romiščja nah- lufe pee schahda gala špreeduma: Fabrika ar wīseem eeri- kojumeem peemehrota lškuma praščbam. Schahdās fabrikās jo beechi noteel sprahdšēeni, turpret „Seltier un Wellot“ fabrikā tahds notizis tīkai pehz 14 gadeem, kureš apstahlis pilnigi peerahda, tā šchāi fabrikā eewehroti wīš praščjumi par šrahdneeku un eštū droščību pret sprahdšēeneem. Tāschu komiščja atradufe arī dāschas nepilnības šchāi fabrikā: 1) fabričas preekschgalā neatrodas persona ar tehnistū ihslijību; 2) špirdšnamā dšihwudraba nodala šahw par daudš tuwu neapšrahdato pīlungu jeb kupurinu un patronu nodakal; 3) špirdšnamo weelu schahwejamās ehlas eetaise ir nowēz- jusē un 4) seenu buhwe dāschādās nobakās ir par nepilnigu. Scho špreedumu komiščja eesuhtijufe gubernas waldei un i- šteklufe wehščānos, tāi fabričas wadību nodotu šahdai aro- disti ihslijtotai personai.

Rīgas: Zelgawas schofeja šarj Rīgu un Olaini pehdēja laičā, tā „Tehwijs“ raksta, palitufe pawīsam nedroschā, jo tur blandas jau ihsli leelas laupitaju bandas un ušbruhl pat wairakeem brauzejeem. 22. dezembri Dlaines R. mahju faimneeks topā ar pagasta sīnešē un saweem puš- ņscheem, pawīsam 4 jilwekeem, diwas širgos, brauja no Rīgas uš mahjam — Olaini. Pulkstēns wāreja buht tā ap 7 wa- karā, tad teem meščā, lahdu pušwersti no bijuschā Jāhnu krogus, ušbruka astoni laupitaji, ihschāubami pahri reises ar rewolweri. Laupitaji atnehma brauzejeem naudu, kuhds 30 rublus, un ištahdēja eepirfumus, pee tam weenu no brau- zejeem ar nāšchem faburistidami, jo tas turejees preti. Šchi pate banda manita arī dāschās zītās weetās, tā ap Dlaines krogu tā ušbrufufe brauzejeem un atnehmufe naudu. — Pee šchis korespondenžes wehl wāreli peestihmet, ka nesen atpatat „Baltijas Wehstneši“ bija lafams, ta Rīgā polihjijā nodots kuhds uš Zelgawas schofejas pilšehtas robeščās apturets lau- zeneeku pajuhgs, turam ratos atrahstas diwas ašnainās nuhjas. Rati bijuschi tulkšāi.

Rīgas tramwaju akziju šabeedriba, šahlot ar 2 janwari, tāis deenās, tad fabrikās šrahdā, pulstēn 5. 30 m. rihdā laičis noet sewiščham brauzeenam pa šlgu „Daugawas trahs — Sarlāndaugawa“ lihds „Prowodnikā“ fabrikai.

Ahtra nahwe. 31. dezembri leelāš Mafkawas eelā pee nama Nr. 9 šargu weetās gorodowojs pajehla no eelas lahdu pamiruschu šrahdneeku labrtās jilweku, kureš zekā uš šlminizu nomira. Wāras darbu šihmes pee nomiruschā neatrada. — 31. dezembri Tulas eelā Nr. 21 nomira ahtrā nahwē 65 gadus wezais semneeks Jāhnis Janewijs.

Nelaimes atgadījumi. 31. dezembri, ap pulstēn 6 wakarā, Pāsta eelā Nr. 71 semneee Elšabete Klawin aif pašchas neufmanības eekrita pagrādā, kur wahrigi eewainojās. — Rakti uš 1. janwari Selesas eelā Nr. 10 dšihwojochais 28 gadus wezais Iwans Bronko un Potrowas eelā Nr. 11 dšihwojochais 14 gadus wezais Elščens Geze šchajot pee jauna gada šagaidščānas eewainojās — pirmāis kreiso un otris labo lahju, tadēh tīka aifgahdāti pilšehtas šlminizā.

Sīhšona išglahščāna. Rakti uš 1. janwari pontonu tīka turwumā, pilšehtas pušē, uš Daugawas iškila lahdu nepašhstānu jilweku, kura nešamānās šahwollē aif- gabdāja pilšehtas šlminizā. Pee šamanas nahjis nepašh- stāmais išjazija, ka wīnšch pats eelehjis uhdenti, bet sawu wahru un labriu leelās pašajit.

Wāšinojums. Mafkawas Ahrrīgas 1. eezīkna pri- ņaws dara šinamu, ka wīna glahščānā atrodas 5 šaimi linu, pa 20 mahrg. katrā, kuras 20. dej. uš Šmotenštas eelas nosweebuschas trihs nepašhstāmas personas, kas aifdehga, tai brihdi, tad tas gribeja šakert. Ihschāneekam jāpeeteizjas prišlawa tanzlejā.

Teatra apskats. Pa svehtu laiku mehds atkahrtot wezas lugas un pa leelafai daiai jau labi nodrahtas. Svehtu publika neismellejas, ta eet teatri ne programas deht. Un wifas israhdes ir ispahrdotas, waj wifmas stipri apmellestas. Svehtu ir teatra plaujas laits eenahkumu sinā. Weza preze, turai zitadi neubtu pirzeju, aiseet par labu naudū.

Weenigais to svehtu mums atnes jaunū, ir behrnu israhdes, kuras mehds waj nu eesludet lugas no jauna waj ari pasneegt nowitates. Schogad bija nowitates, jauni kostimi un jaunās dekorazijas.

Rigas Latweeschu teatris israhdija „Sprihditi“, pasafu 7 tehlojumos pehz latweeschu tautas pasafam no Annas Brigader. Musika no prof. S. Wihola. Lai gan „Sprihditi“ naw ihsta latweeschu pasafa, tad tomehr rakstneeze pratuse taja eelikt tikdaud ihpatneja latwifsa, ta tas pilnigi meesa no muhsu meesas un kauls no muhsu kaula. Wifsi tipi un personas parahdijas tahda tehrpa, labdi tee ishehlojusees muhsu tautas fantastija. Lugas darbiba konzentrejas wahrdā pilnā sinā ap waroni, maso Sprihditi, kurech newar satikt ar sawu nelainpo pamahiti un aisehbg no mahjam, mahzas no wehja mahtes isuribu, ar wifas dahwato stabuliti pahrspehi un isbanzina milsi lahstahplehfi, ta atihdhibu par to no mescha mahtes dubū lozinu, pee tura kas peekeras, paleel ta peefeets. Ar scheem abeem instrumenteem tas pahrspehi paschu nelabo, kurech nahf us taraka pili pehz prinzejes Selittes, ispelnas pehdejo un pusi no taraka walfts. Det wifsch mahzas pasibt Selittes slitto rakturu, atsfafas no wifmas un walfts un pahrbrauz atfal dšintene, tura wifam ir ta laimigata seme. Sprihditi attehloja Amentina jaunfunde ar ne mafaku meifsteribu, ta no wifas esam raduschi redfet majo Wamū luga „Dšihwibu preefch zara“. Dekorazijas un refehja bija labas.

Jaunais Latweeschu teatris israhdija pirmo reisi tahdu pasafu is „Duhlofch un weenas natis“ proti „Aladinu jeh Burwju lampu“. Jauni kostimi un un spofchas, mirdsfofchas dekorazijas. Ari Jaunajam Latweeschu teatrim bija isdewifa nosahtees jo spofcha gaisma ar faweem tehnikteem lihdsfeekem. Desmit ainas un pee tam preefchfars kriht titai trihs reises. Wifas zitas pahrwehrschanās noteel atfahiti un pee tam wehl daudjas burwju parahdibas! Burwis Tartaruga zenschas pehz burwju lampas, bet ta nahf Aladina rotās, tahda nabaga atraines dehta. Schi lampa ispilna wifas wehleschanās, Aladinam tadeht netruiht mantas un tas eegubti ari. prinzeji Fatimu. Wina mahie pahrdod lampu ta weju grabaschu schidam, burwim Tartarugam, un nu wifa godiba pahreet pehdeja rotās. Par laimi ta Aladinam wehl laba gara Flamino grepsens, ar tura patihdhibu tas atdabi atfal apafak burwju lampu un pahrspehi sawu preteneeku. — Titula lonu tehloja direktors Friedrichs Rodneeks, Fatimu — Lija Bangait un sultanu — Teodors W. Rodneeks. Pehdejis toti labi faprata sawu lomiffo ude-wumu: wifseem uf pawehli jarand, jasmejas un jabrihnas. Bes spofchajem sfateem pasafu luplina ari balets, serpentinolo deja un amazonu deja. Musika toti weegla un patihlama un, ta rahdas, ir no P. Linkes, faut gan uf programāsozitis, ta ta Karla Friedricha. Aladins eeguwa leela mehra publitas peekrifchanu.

Pilfhehtas teatri israhdija „Die Zauberruthe oder Der Herr der Zwerge“. Pasafa likteni groja milfu talnu gars Rubezohls, kurech wahju teiktās populars. Ta wifsch sōda sifhsto kauno semneeku Runji Troju un seewas spidhsinataju pauneneeku Stefenu Rau. Gabals netihdaud eewehrojams zaur sawu tetofcho darbibu, ta wifadeem spofcheem sfateem, lomiflam sfuazijam un daifam dejam. Ra kas gluschi jaunū minama sifhdainu deja. Wifsi peemehrots masu behrnu fanfijai un faprafchanai, ta ta mafee laudis, turi bija eeras-duschees leela sfaitā, smehjās, ta waj asaras lija pa azim. Ari schis gabalifsch, ta zerams, tiks atfahrtots, lamehr it wifsi buhs to redsejufchi, tam tas nodomats.

II. pilfhehtas (kreewu teatris) tapat bija gabdajis mafajeem par svehtu israhdi proti: „Prinzis un nabaga sehns“, kas dramatiseta pehz Marka Twena ari latweeschu publitali pahstama sfahsa. Ari schis gabals ispelnijās jo leela mehra maso kauschu atfinibu.

I. (wahju) teatris. Returideen, 8. janw.: „Die Hugenotten“; peefdeem, 9. janw.: „Der Strom“; sefdeem, 10. janw.: „Orpheus und Eurydice“ un „Die Maientönigin“.

Grahmatu galds.

Redakzijai peehufhtitas schahdas grahmatas:

- 1) Wifjama Schelpira „Antonijis un Kleopatra“. Tra-gedija peezos zehleenos. Tulfotis J. Rainis. Rigā, 1903. g. Apgahdajuse Rigas Latweeschu Weeribās Dehdibās Dehdibās Rigas Grahmatu Nodala. Drukata pee A. fon Grothufa, leela Kaleju eela Nr. 43.
- 2) Jaunibas raksti. Seme. Sarakstijis Sw. Peterburgas uniwersitates priwatozjents J. A. Wagners. Ar 15 sifhmejumem. Tulfotis Andr. Upiis. Apgahdajuse Rigas Latw. Weedr. Der. Gr. Nodala. Rigā, 1903. g. Drukajis P. Gattis, Jahna eela Nr. 8.
- 3) Rigas Latw. Weedr. Der. Gr. Nodala. Behrnu kalendars 1904. gadam. Rigā. Drukajis A. J. Grothufs. Rakfa 10 lap.
- 4) „Mahju kalendars“ uf 1904. g. Sfdots no „Latweeschu Awifsch“ redakzijas. Belgawā. Drukats pee Steffenhagenā un dehta.
- 5) „Lehwijas kalendars“ 1904. gadam. S. Weinberga. 17. gads. Jena 30 lap. S. Weinberga grahmatu irgotamas isdewumā, Rigā, Jahna eela Nr. 12, pretim Jahna basnijai.
- 6) Poruks. Wiltora Egltfcha kritika. „Burtneeka“ ap-gahdiba. 1903. g. Cefpeesta Kalnina un Deutschmana tipofitografija, Rakfa Grehzineeku eela Nr. 2.
- 7) Birmais Buris. Literarifste krahjums. Salopojis Meinais Aiftnis. Rakfa 75 lap. Seltiti sehjumā 150 lap. Limbaschos, 1903. g. Apgahdajis un rakstos spehdis J. Melifis.

No ahrsjement.

Japana un Kreewija. Londonā beidsamās deenas daudf runā par Japanas noluhkeem Korejā. Jf Tschifu sinō, ta Japana newarot atfahzitees no faweem planeem Korejā. Jautajums te, sinams, newar buht par Korejas peeweenoschanu Japana, bet titai par schās seme kontrolli. Det tas ir eespehjamis titai tad, ja Kreewija neeeguhfi Mandšuriju, jo ja Korejai par laimimeem buhschot kreewi, tad tur fahlschotees intrigaš un zihna eespaida deht uf Korejas waldbibu. Japanas fundfiba par Koreju un Kinas walfts neaifsteemamba zeeschi fahstitas weena ar otru. Ta wifmas raksta „Berl. Tagebl.“ Londonas korespondents. Japanai Korejā ir eewehrojamas tirdsneezifstas, ruhpneezifstas un politifstas interesēs, lamehr Kreewijai tur ir weenigi politifstas interesēs. Ja Kreewija pee faweem peeberumeem peeweenoitu Mandšuriju, tad Japanai wajadschot peesawinotees Koreju, jo titai tahdejadi wifmai buhschot eespehjamis scho isfargat no Kreewijas eespaida. Ja nu neifdofchotees nowehrsi taru un Japana tanī paliktu ufwaretaja, tad Japana ar KINU nosfehgschot lihgumu, pehz tura Mandšurija atlahjama wifam walstim preefch tirdsneezibas. Anglu awife „Daily Mail“ atfal jo sifhti isfahsta Kreewijas noluhkus, kuras awife esot dabujuse no wifdro-fchateem awoteem. Awife apgalwo, ta tikihdš Japana pasfu-dinatu sawu wifswaldbibu par Koreju, Kreewija bes kawefcha-nas uf to atbidetu ar Mandšurijas peeweenoschanu.

Rā jau teikts, anglu awifem arweem pee rotas ustrau-zofchas sinās, kuras sifhmejās uf Kreewiju un Angliju. Bil-reif tas jau naw simojufschas, ta karech nenowehrschams, warot eesahktees pat jau pehz dascham deenam. „Times“ isdabujuse sinat, ta Kreewija uf Seulu, Korejas galwas pilfhehtu nosuf-tijuse 200 saldatas suhtneezibas apfargafchanat; pehz 1896. g. nolihguma tas ir gluschi pareift un japana tur tura tikpat daudf saldatu. Awife gan atfihfi, ta Kreewijai uf to pilnigas teefibas, bet schis solis tomehr warot pretehibas paafinat. Dtes ahkis atfal esot Kinas un Saweenoto Walstu nosfeh-gtais tirdsneezibas lihgums, pehz tura Mutdenes, Antongas (pee Jalu-upes pretim Widschu) un Tatongtu pilfhehtas at-weramas tirdsneezibai. Zaur to war zeltees atfal jauni fa-refehghjumi, jo Kreewija esot pret scho pilfhehtu atwehrschanu.

— Kahds anglis Ronaldshajs, kas apzetojis Mandšuriju un Japana, sfahstijis Reutera birojam, ta pa Sibirijas dšelfzetu jau augustā gabujufchi daudf saldatu brauzeenu. Titai schis un ari Mandšurijas dšelfsetch esot par daudf wahji buhwei, ta ta tee wairak leetoti lehti waretu fabrult. No tam buhtot mafak jabaidas, ta laupitaji to waretu nopofit, jo Kreewija schis dšelfsetus apfargā toti sfingri. Fort-Arturu warot eemem titai zaur ismehrdeschanu, tad tai atnem wifu fatifkmi; bet jaeeewehro ari, ta seemelos no Fort-Arturas sfahw leeli kara spehfi. — Japanas atbilde uf Kreewijas beidsamo notu pee-nahlfuse 2. janwari un tagad to apspreefch ahrlieetu ministrija. Tahlat sinō „Kreewu telegr. agentura“, ta anglu waldbiba pasfajufse Japana, ta wina, Anglija, zaur sfingreem lihdsfe-keem aiflawēs jehuru Kreewijas mehginajumu, zaur Darba-neleem isgabdat sawu Meinaš juhras floti.

Frantschu awife „Autoritē“ par anglu preses is-turefchanos Tahlaju Austrumu jautahjumā peebilsi sefofcho: „Mufsu labā draudfene Anglija it drangi sin, ta pehz wifas eesahf-phanās Japanas labā nenowehrschami nahls Franzijas eejahf-phanās Kreewijas labā. Det schi nenowehrschamiba, azim redst, wifu nemas neuftrauze, jo Anglija sin, tahdā behdiga sfahwolki atrodas tagad Franzija, kuras likten un drofchiba atrodas Peltana un Andre neweiflajās rotās. Nemās nefagatawofufes, ar peekrafem bes apfardfibas un apzeetinajumeem, ar neaiffargatām kolonijam, — isfauzas Kafanās, — Fran-zijai warubht wajadses peebalitees pee leela Eiropas kara! Grewti domajams, ta tahdā nopeetnā sfadufsmē trefsfabeedriba paliktu meeriga un neraudfitu ismantot tahdus apfahlfkus. Luhl par to teefcham jabaschijas un par to itweena frantschu patriota firdij japildas ar sefram!“ Det neraugotees uf schahdeem prahtojumeem anglu awifes isfala sawu firnigo preeku par to, ta angli un frantschi tagad draudfihgi tuwoju-fchees weens otram un ta zaur scho tuwofchanos weza tref-fabeedriba un wifas Etropa ufiuretais kara terors tiks wehl jo wairak eenihditi nēla lihds schim.

Anglu pirmatis ministrs Walfurs Mantfcheste isfahjees, ta wifsch nēla negribot teikt par karu waj meeru Tahlajos Austrumos. Kara eespehjamibu sfary diwām leelām jiwifsfetam walstim newar neweens meera mifhtotajis ufslatit ar preezigām iuhkam. Wifsch zerot, ta neubhschot wajadsigis apgalwot, ta Anglija ispidifschot wifus sawus zaur nolihgumeem ar zitām walstim usmentos peenahlfumus. Wifsch, Walfurs, meeram nedaritu nelahdu leelu palafpojumu, ja wifsch atfahiti pah-runatu kreewu-japanu sfihdus.

Franzija. Frantschu parlamenta partijās notifuse pahrgrofiba, jo no radikalās grupas isfahjufchees 115 lozefki, ta ta schi grupa zaur to daudf saudē no fawa swara. Is-fahjufchees dibinajschot jaunu partiju, reformifstu partiju. War-buht ta schās jaunās partijas preefchgalā sfahjas Miterans. Dpofizija wehro, ta waldbibas wairatums tagad sfahlot isfrit, jo Wifsons dabujis titai masu wairatumu un Schoreff is-kritis zauri. Det tomehr ministrija wehl tahdu laiku ture-fchotees. Kabitalee apgalwo, ta daschi wairatuma lozefki pee wehleschanas sfepeno nobahlfochanu isleetojufchi titai ar no-luhku, lai waretu sawos dufmas igahfi pret Wifsonu un Schorefu. Klerikalee nazionalifst un nazionalifstifkeee republi-kani domajas atradufchi labu eerozi pret waldbibu tanī ap-fahlfki, ta Wertes un Mofeles departamenta prefelstis israh-dijis wahju reikstaga lozefki Delforu is Linewifes, kurech tur eeradees ar propogandas noluhku. Wifnetee fongi nu breh, ta prefelstis aifsehris itweena frantschu swēhtalās teefibas — domu brijwibu. Delfors ir Wahzijas pawalstneeks, bet preefch mineteem lungeem schis apfahlfkis ir no masa swara, jo lai gan ahrsjementes, tomehr Delfors paleelot frantschi un tā tahdam tam ari teefibas isfahziti sfahz fawas domas Franzija. Schi leeta tagad ta ufpuhsta, ta tantas weeneekem war nahktees to isfpreest pat prinzipā. Waldbibat tas neubtu wifai patihfami. Warubht ta wina Linewifes prefektu nemas til sfingri nepahrsfahwes, jo zitadi no schās leetas waretu wehl isfubnatees kabineta jautajums.

Wahzija. Pomeranija, Labefa, eewedot tahdu super-intendentu weetejais generalisuperintendentis Dr. Pölters peebalijās

pee tahdas garidsneeku, sfolotaju, patronu un basnijās walfchu preefchsfahwju fapufjes. Te nu tahds sfingri tizigs mahzitajis tureja preefchsfahjumu par „krogeem un basnijās apmellefchanu“. Bret eenaidneeku alkoholu wifsch prafija schahdus eerofchus: 1) Basnijās leelafu waru un 2) no walfts bahrgatās litumus. Det generalisuperintendentis Pölters beigu wahrdā aprahdija, ta newarot domat, ta pa-faule tagad faunaka nekā agrak. Bret alkohola breesmam basnijās ahreja leelafa wara naw nekahds derigs lihdsfelstis: wajagot usaudfinat brijwus pat-fahwigus ilwekus.

Aufstro-Ungarija. „Wald. Wehstnefs“ Nr. 286. raksta, ta ihfi preefch seemswēhtkeem Belelas pilfhehtas (Herze-gowina) garnifonā ishelees dumpis. Awifes nefawejās ispauf-foho notifumu, aprahstidamas to drufku pasfipigtām krahfam, ta wifmas isfahdroja honwedu ministrs, generalis Nirys ungaru parlamentā. Pehz miastira wahrdem waldbiba jau preefch svehtkeem dabujuse sinat, ta tee deenesā paturetee saldati, tureem bija teefibas uf atwafinajumu, esot nodomajufchi fa-zelt dumpi. 24. dezembri 69. kahneeku pulka apafschareiwij fahfēbrās un fahla blaufstitees. Brigades komandeeris tai pa-fchā deenā brijdinajis saldatu, ta nelahrtibas netifschot zeesfas, wehl jo mafak, ta saldatu walbe pubhotees wifneem fagahdat atweeglinajumus un atwafinajumus. Pehz schahda atgahdi-najuma trihs pulki gluschi apmeerinajās. Det 25. dezembri 30 saldati greefās pee fawa teefchā preefchneeka ar luhgumu, atfaut wifneem swinet svehtikus un kafarmā atneft alu. Dš-zeeris atfahwa atneft alu litumā notefitā daudsumā, bet saldati atnefa 13 litrus alus, fahfēbrās un fahla blaufstitees. Ta ta saldati uf ofzjeera atgahdinajumeem wairis neklauffjās, tad 16 saldati tifa apzeetinati. 27. dezembri wifsi garnifona sal-dati trefschanoja un blaufstijās pa eelam, daschās restorazijas tifa turetās runas, polizijas fematee eerehdai wairis neklauffja. Tautas weeneeks Bolonjis grafam Tifam lita preefchā Bosnijā neturet ungaru saldatu, bet turj suhtit zitus pulkus. Tifa uf to isfahdroja, ta pehz 1888. gada lituma saldatu brijw paturet deensā pabri par terminu ahrlahrtējos gabijumos un tahdi tagad esot, ta tas jaatfihstot itweenam parlamentarifma zeenitajam, jo mafakums neaktajot ispidit wairatuma gribu. Ministrs atfina, ta apafschareiwju deenesis esot grehis un wifsch labprahht wehletos to atweeglinat, bet wifpifms sfary apafschareiwjeem wajagot nobibinat diziplinu. Sa tas naw, tad ari naw eespehjamis saldateem fagahdat tahdus atweegli-najumus. Tautas weeneeks Rafowfifis wehlejās, lai kara walbes ispehtidamas Belelas notikumus eewehrotu atweegli-najofchus apfahlfkus un neubtu par daudf bahrgas. Tiffo Rafowfifis beidsa sawu runu, tuhlti no waldbibas partijas pu-fes atflaneja bahfs: „Dštrufzionifstus wajadsetu eesehdinat zeetumā“.

Anglija. Frantschu sfurnala „Journal des Debats“ Londonas korespondents greefch wehribu uf anglu preses toni, ar tahdu ta rauga eestahstih faweem laftajeeem par nepahrs-pehjamām gruhftham, tahdas zehluofchās pa farunu laiku sfary Kreewiju un Japana. Anglu preses isfurefchanās Tah-laju Austrumu jautahjumā nemas naw isfrolama. Naw ma-fsums tahdu anglu, turi itz, ta Japana weena pate warot tikt galā ar Kreewiju un turi labprahht redsetu, ta sfadufme isfchirtos ar taru. Ir ari tahdi, turi kara gabdijumā zer isdarit tahdu eenefegu weikalu, bet netruiht ari tahdu, turi atfihfi, ta kreewu-japanu kara fefas war buht toti gruhjas, ta ta beigu beigās meera kahrotaji ir pahrswarā pret kara fawjeem. Tahpehz teefcham jabrihnas, ta anglu nopeetnās awifes parahdas isfahzinoschi rotiti un wehl jo wairak tahpeh, ta schis paschas awifes wehl nefen ar wifseem spehkeem pub-lejās aifsfahwet meeru un eeteiza japaneem buht mehreneem sawos prafjumos. — Kahdi 700 kanadeefchi peedahwajufchi Japana fawus palafpojums kara gabdijumā. Ari australeefchi tai peedahwajufchees. Tas nu laifkam isfahdrojams zaur wehleschanos, peehfihwot tahdas dehtas un papuhktees.

Turzija. Par Mafedonijas apfahlfkeem „Wald. Wehstn.“ raksta, ta turfu saldati atfal fahlfufchi pasrahdat waras darbūs pee trifshgeem. Schahdas sinas bulgarus toti ustrauz. Dumpf-neeki tagad mellē jaunu eemeflu ufshakt taru, lai gan wini bija apfahlfufchees nolikt eerofchus un nogahdit, lamehr is-wedis zauri reformas. Tahpehz „Ind. Velge“ domā, ta daumas par turfu warmahzibam, it ihpafchi ja tas nahf no bulgaru pufes, wajaga usemt ar apdomu. Borifis Sarafows, kurech tagad atrodas Schenewā, isfahdrojis, ta karech tilfchot at-jaunots lihds ar fifta laika eestahfchanos.

Arabija. Pehdejos 2 mehneschus Arabija waldbija leels uftraufums un julas, kam par zehloni bija daschadi ap-fahlfki. Sedfimtneeki ir toti nabahfigi un walbes wifai bahrgas, uftraudamas teem toti gruhjas nafas. To nu angli it labi sfinaja un tahpehz suhtija no Indijas sawus emifarus, turi peerunaja daschus Tjemenes un Afras scheifus fahzitees pret sultanu. Turfu waldbiba to wifu pee laika dabuja sinat un tahpehz Konfonda fapufjeja 20,000 saldatu, pehz kam Ali-pafchā ar scheifkeem ufshafa sfarunas, lai tee sultanam apfahlfu pade-wibu. Panahfkumi bija toti labi, jo scheifli neween isfahzija sultanam sawu padewibu, bet bija ari meerā imfeket, tahdā mehra tura zifts wainiga pee dumpja. Eit tahlu nu buhtu wifsi bijis labi, bet te gabdijās jauni fahfchghjumi. Kad dumpis bija apfpeests, waldbiba domaja saldatu no Konfonda suhtit at-pafat uf pofahwīgām dšihwes weetam, bet tad pahrlita un neween ahstahja saldatu pulkus Arabija, bet pat wehl palee-linaja tos. Sfary saldateem nu atradas daudf tahdu, turi zereja uf atwafinajumu, bet ta ta nu waldbiba tos patureja wehl deenesā, tad saldati fahla sfipri turnet. Wef tam turfu waldbiba pahrfleezinajās, ta uf scheifu padewibas apgalwoju-meem nēto daudf newar palafstees un ta Arabija lahrtibas deht wajaga turet leelus garnifonus. Ta ta nu daschi pulki jau mehginajufchi fahzelt dumpi, tad turfu waldbiba baidas, ta schi lufstiba til neifpahlas tahlat un apmeerinatās ziftis ne-peeweenojas dumpigajeeem saldateem. Sa tas notifu, tad waretu iszeltēes wifai nopeetnā fahfchghjumi, kuras angli bes fchahbam, raudfifis ismantot sawā labā; ar sawām intrigam wini apfahlfkus padaris wehl raibakus, eejants tanis ari scheifus, turi jau ta ta ta weegli padobas angli sfaldajeem wahrdem un labprahht ari gatawi atwafinantees no Konfaminopolis uftraudfibas.

Anglija un Tibeta. Anglu awifes tagad toti daudf fin sfahstih par notifumeem Tahlajos Austrumos, par Kreewijas un Japanas brunofchaneem, par japanu kara kabhribu un daudf

zitam leetam. Tikai pee tam nu koti dihwaini, ka angli par sawa pallawneeka Jungheebenda ekspediziju us Tibetu zeesch pawisam flusu, it la tabda ekspedizija it nemas neubutu farihlota. Bet stabstidami par Tahlajeem Austrumeem, angli prot nomirist wispahreju wehribu no faweem darbeem. Angli wispahrim prot sawa laba isleetot starptautiskus fareschijumus. Kad tagad wisa Giropa rongas us flusu juhu, angli atfina par wisa isdewigu briedi, iswest zauri sawus leeliskos imperialisistos, walhis paleelinaschanas nodomus. Wisu rihjibu wada ministrijas slegenais galwa Eschemberlens. Pehz wina noradbijuma angli tagad dubshigi rihlojas somatu seme, (Afrika) un Asija, kur Refsona isweiziga politika sagatawoja angli protektoratu Perfijas juhuas libzi un tagad farihlto us noslehpumaino Tibetu weenu no pahdroshagalam ekspedizijam, labdu angli jeb kad isdarihjufchi. Tillsidst Jungheebends fafneegs Dalai-Lamas galwas pifsehtu, Tibeta fluh sem angli waras. Tibeta preefch Indijas prezem buhs brangs turgus un to angli ari titai wehlas. Pehbejos gados isfildas it la Tibeta tuwotos Kreewijai, kuras eespaids pamafam isplahtas pa wisu Widus Asiju. Bet Anglija, azim redst, grib Kreewijai aisseigtees preefcha un isleeto briedi, kad Kreewijai ir darischanas Tahlajos Austrumus; wina tad nu sfer isfchirofchu soli un peedahwas Dalai-Lamam sawu draudhibu un sawu pabalstu. Ekpedizijas wadonis nepeemirfa panemt libst ari Mafima leelgalalus, ar kureem, pehz angli domam, jo zeeschi warefshot pahreelzinat Tibetas muhbus, ja sches eedomatos pretotees. Wes fchis Jungheebenda tura ekspedizijas Tibetas kalmajus apmelleja ari otra angli ekspedizija sem fapetina Kaulinga wadibas. Schas ekspedizijas mebrei bija finatniski. Ta ir usnehmuse kartes par 38,000 kwadratubjes (angli) leelu apgabalu. Safneeguse Chorpas esera, kuresch atrodas 5460 metru (apm. 5 1/2 werste) augstumā wirs juhuas lihmena, ekspedizija dabuja isseft leelas grubitbas, jo to pahreidiba breesmigi sneega putei, kuri ilga 8 deenas; 25 poniji dabuja galu un dauf no ekspedizijas laudim aifbehgga. Ekpedizijai buhtu klabjees wisa isfkti, ja wina neubutu usgabjuse fapetina Desija 1898. gada apraktos ehdamos kraujumus. Apgabals seemefaustrumus no Chorpas esera ir pilnigs tukfneegs ar fahlainem eferem un neeleem faineem. Pret deenwidaustrumeem fapopamas jau plawas, kur ganas antilopu un jaku bari. Te ekspedizija fapstapa Tibetas fahignus, kuri pret wina bija koti draudfigi. Bet tablat aif Munoktokas Tibetas eerehdni ekspediziju wais nelaida un tai bija jagreeschas atpatat us Raskmiru.

Seemel-Amerika. Eschilagas Girolas (Iroquois) teatra nodedgšana ustrautuse wisu ziwilijeto pasauti, til dauf dshiwibas la te naw gabjufchas bojā neweenā zita teatra nelaimē, lai gan ari tur daschahrt fimeem zilweku dabujufchi galu. Te nu daufi Amerikas teatru pasneji apgalwo, ka tabda leela nelaimē warot atgaditees ari kaut kura zita Amerikas teatri, un tas isfildrojams zaur wina sawado buhwi. Amerikas teatreem gan ir plafchas fstatuwes un telpas, bet isejas ir koti fchauras; daufseem fahnu iseru pawisam naw, jo teatra ehlas eebuhwetas dshil eefcha fapziteem nameem. Girolas-teatrim gan nu bija ari fahnu isejas, bet durwis wajadhibas briedi neweens newareja dabuht wafam. Tagad apluhofim drufku tuwal, fahdejadi wisa nelaimē eefchās. Ta la israhde bija par paseminatam zenam, tad ari apmekletaji bija libds 2000. No teatra personala bija flacht ap 240 zilweku. Uguns isfehlas fstatuwes labaja puse, kad apgalwofchana bija japahreet no baltas us silu gajmu; pee tam tad starp ofgu elektrodem pahrehgja dshirfiele un aifbedfinaja preefchfara bahelnes; usfchahwas fahdas 12 zollas gara leefma, kuru mehanikis raudfija apdsheti ar rotam. Winsch fajuja gan palihgā, bet neweens patentetais dsheschamais aparats nelauhfija. Behrni un ari ziti flattitaji preezajās un palika meerigi fehdam, domadami, ka tabdas leefmas wajadfigas fchaj israhde. Wifs buhtu labi fhahjij, ka tabda seeweete neubutu eeflegufes, „uguns!“ Schis wahrd wisus ustrauja, nelihdseja wais nelahda apmeerinafchana no atteru pufes, wif laufas us isefam. Leelafais pulst zilweku dabuja galu tikai zaur druhfmeschanos gar isefam. Kad atfheids ugunsdsheljei, tad peerifa ar pahri uhdena fchahjeeneem un uguns bija apdshelis. Bet tad jau ari nelaimē bija notifuse: libds 600 zilweku bija beigti. Ka jau minets, fahnu durwis newareja dabuht walā. Wif fpeedas us wafejam isefam flupdami un fridami; tas palrita, tas wais newareja usjeltees, jo pakatejee winaus fahradaja, ta la ap isefam libki guleja laudsem zilweka augstumā. Pascha teatra ugunsdsheljei aismula. Sagli ar waru aplaupija mirufchos un wehl dshiwos, fubrmant leedfās aifwest eewainotos. Kahds nelaimigis tehws libhu starpā domajās atradis sawu meitu, panehma to us rotam un eenesa tramwaja, lai aifwestu us mahjam. Tramwaja kufcheris gan negribeja wina nemas laif, bet beifstot tomehr eetika wagonā. Mahjās pahrnahftot ar dahrgo nafu, wina fagaidija preezigs pahrsfeigmus, jo tur preefcha winsch jau atrada sawu dehu un meitu, kureem bija laimejees isglahbtees; ta tad winsch fweefchu feeweeti bija noturejis par sawas meitas libki. — Us nelaimes weetu atfheidsās 100 ahrtu un 150 flimneeku topeju, kuri glahba kas wehl bija glahbjams. Kahdas tuwejas restorajijas pawabri fadabuja labdu redel un peeslehgja to pee lahda fchahna; galwenais pawahrs us fcho redeli flahwebams ar rotam usfchra 15 seeweetes, kuras lehja is teatra logeem ahra.

Retahl no degofchā Girolas-teatra bija ari israhde Garika teatri. Scha teatra wadonis, dabujis flinat par notifufchu nelaimi, pawehleja pa starpbriedissem wifas durwis aifsehbat un neweenu nelaisi laulā, lai neifjeltos nelahdas jufas. Us flattitaji usgabja labafais lomikis un ar faweem jokeem usfautrinaja flattitajus, kamehr turpat blafus fimeem zilweku leelas mofās fawdeja sawu dshiwibu. Garika teatri flattitaji palika nefinā libds pafcham israhdes beigam. Ja tur lahds buhtu dabujis flinat par leelo nelaimi Girolas-teatri, tad Garika-teatri lehti wareja notifik tabdas paschas breesmigas jufas. — Paschā nelaimes briedi gar Girolas-teatri gadijas garam eet blifapam Falowam, kuresch flahfijio, ka winsch wehl sawu muhshu neefot redsejis tabdu flatu, lai gan winsch bijis ar dahschadeem laujas laukeem. Wifsch tapat ka ziti glahbeji ar maju wehlfukuriti fiedsees eefchā tumschajā teatra namā, kur pirmā rangā afmaini libki gulejufchi 10 pehdū augstumā. Daudfi no teem wehl bijufchi dshwi un waidedami un stene-

dami zihnjufchees pehdigo nahmes zihnu. Wisbreesmigali bijis nostatitees us daufajeem nospeesteem behrneem.

Pehz breesmigās nelaimes pawehlets apzeekinat teatra ihpafchneeku, wina buhwetaju, flatuwes wadoni un galbneeku, apgalwotaju, wairatus kulifu grubdejus un fora fieddatajus un baleta dalisneeku. Us birgermeifera usfajinojumu fhogad jaunu gabu nefagaidija ar swanifchanu. Tablat winsch pawehlejis flehgt 19 teatrus, kuri neipilda droschibas praflumus. Apzeekinat ari Eschesh-teatra ihpafchneeks Waschingtonā, jo ari fchaj teatri neefot nelahdas droschibas. Rujorkas brandmeisters isflaidrojis, ka Eschilagas nelaimē kaut kuru briedi warot atfahrtotees ari Rujorkas teatros, jo tur neweens teatris neefot buhwets pehz lifuma praflbam un flattitaji nepabalstot eeflahdes pee lifuma zauri wefchanas. Tagad pawehlets pahrluhst wifas Rujorkas teatrus droschibas flinā.

Drihs pehz Eschilagas nelaimes nahja flajā Starptautiskās ugunsdsheljeju faeimas nolehnumi Londonā, us kuru 15 waldibas bija subfijufchas sawus preefchflahwius. Tur atrodas 2 swarigi nolehnumi par teatru droschibu uguns flinā. I. Droschiba teatros. Saeima nolemj: 1) la wispirms jagahda par publiks droschibu teatros zaur to, la taifni no flattitaji telpam eerihlo isejas us ahru; 2) la otrahrti teatri fahrtigi japahrluhsto ugunsdroschibas flinā; 3) la trefchahrt wirs flatuwem wajaga eerihstot leetus aparatu; 4) la zeturtahrt jaewehro weenahziga aiffahredfiba pee paschu teatru namu buhwets. II. Ugunsfargi teatros. Saeima ir taif domās, ka teatros wajaga fubiiit ugunsdsheljejus un la tur wajaga ari usflahdit uguns dsheschamus aparatus. Sfweenam teatrim wajaga diwus uhdenswadus, kuri weens no otra ne-attarigi.

— Prezidents Rujwelks atfal greefes pee fenata ar isflaidrojumu par Panamas jautajumu. No tam redfams, labdu leelu swaru winsch leel us Panamas kanala buhwi un lahda flitra opofizija winaam ir. Ka flinams, tagad fenatam wajadsetu apfifirinat ar Panamu noslehgto lihgumu. Debates jau fahfufchas fenatā un lihgums laifkam ari tiks apfifirinat, bet prezidents laifkam naw pilnigi droschis un tapehz wehl reis fenatam isflaidrojis sawus usflatus par fcho jautajumu. Wifsch atfpeho ari waldibai ustrautos pahremetumus. No isflaidrojuma redfams, la Saeenotās Walfstis naw Panamu mudinajufchas us rewoluziju, nedf to fagatawojufchi ne pabalstijufchi. Wifs notijis pa paradumam, tikai jaunās republikas atfifichana notifuse zitadi neta libds fchim. Lahdos gadijumos mehdf nogadit, kamehr jaunā walfst pilnigi peerabda, la wina fpehgja usfluret sawu neatkaribu. Bet atfahpifchana fchaj gadijumā no paraduma ir glufchi faprotama. Saeenotām Walfstim ta bija jarihlojas pehz lihgumeem ar Kolumbiju un eewehrojot Amerikas najiju interesees un tapat ari wifas ziwilifajijas interesees. Tapat tad ari prezidents prafo, lai jo drihs laifā apfifirinat lihgumu par Panamas kanala buhwi.

Teesfleetu nodala.

Prahwa par wispahrejas fahrtibas tranze-fchanu un laukpolizija aifflahrschanu darbeem, la „Nordl. Btg.“ flino, fchinis deenas itefata Surjewas meerteefnefchu fapulze. Apfuhdseti bija Peters, Karlis un Jahnis Plufsch un Karlis Baltinsh. Kahdā Werawas afkahrne noturamā gada turgū, tur atradsamees afjises eerehdnis dabuja flinat, la pee Petera Plufsch rateem dserot degwihnu. Eerehdnis deenas us norahdito weetu weeteja uzadnifa Angowa pawadiba. Pehdejais tad ari fleigufchos pahrmelleja par flepenu degwihna pahrdofchano aifdomās flahwofchā semneeka ratus. Pee tam isfehlas fliba, kam fefoja fahfchana. Galu galā uzadnifs eezirta Plufscham ar sobenu pa waigu, un pee tam til flipri, la Plufsch, afnim pahrluhbis, nokrita gar semi. Scharhds uzadnifa Angowa darbs fahzleha tierdsineeku puhli leelu neweenu un wifa apfahrtēja turgus publika foti usfudinajās. Angowam palihgā peefheidsās otrs uzadnifs un no Werawas fahrtibas usflureschana labad teem palihgā isfahfuitais gorodowojs. Bet ari tee flifufchi no aplahrtēja tausehu puhla eelenkti un nepaspehufchi it nesh darit. Wairaki zilweki fahzefhufchi gorodowoju flrikeem un aifwedufchi to prom; gan drihs pehz tam winsch tijis atfal atfwabinats. Pee gorodowoja fahfeshchana pehz polizijas fahrtibneeku leezibas peedahlees Jahnis Plufsch, kamehr Karlis Baltinsh, isdodamees fepi par pagofa amata wihru, peeraktijis polizijas fahrtibneeku wahrdus. Meerteefnefch aifina wifus apfuhdsetos par wainigeem un notefaja flatu us 3 mehdnefcheem arefla. Meerteefnefchu fapulze fcho fpreedumu atfehla un nospreeda Peterim un Karlim Plufschem flatram 2 mehdnefchus arefla; Jahnim Plufscham un Karlim Baltinam — flatram 3 mehdnefchus arefla. J. Kr.

Mufknes dedfinafchanu prahwa. Ka zeeniteem laiftajem flinams, no Rigas apgabalteefas par Mufknes dedfinafchanam us fpaudu darbeem notefatee Sahlits, Strads un Wijups fcho apgabalteefas fpreedumu pahrfuhdseja us Peterburgas teefu palatu. Palatā leeta nolitta zauriluhfoshchanai us fcha gada 9. februari. Palatā apjuhdfsetos aifflahwefhot tee paschi adwofati, kuri to aifflahweja apgabalteefā: fw. adwofats Chwofsons is Surjewas, fw. adwofata paligs Gufenbergs is Peterburgas un fw. adwofata palihgs Schablowskis (Rigā). J. Kr.

Teesfleetu jautajumi un atbildes.

Jautajums. Es apzeēju otru feewu, kura lifa par sawu ihpafchumu uszelt mahju un norahfist to us sawu wahrdū. Es no winas peedflhwoju diwas meitas, no kuzām wejaka ir 20 gabus. Mana feewa nomira, neatflahdama flamentu, kura buhtu tam nowehleufe sawu nefufamū ihpafchumu. Kuzam no mums: man, waj 73 gabus wejam wehrom, waj manām diwām meitam buhtu teefba palift par mahjas ihpafchneeku, un kur mums buhtu jagreeschas pehz leetas isflaidrofchana? M. W. abon. D. R. Nr. 89.

Atbilde. Pehz Kurjemes, tapat la pehz Wifsemes semneeku flumeem, wifrs dabū libdfigu teefu mantojuma ar behrneem, ja nomirfa wina feewa un atflahj behrnus no fchi wihra. Turflahj atraitnis, ka aifbildnis par saweem behrneem, war libds wina pilngadiba, waj kamehr wini pee wina mahjā,

pahrwahdit wifu no mahtes atflahtu mantojumu. Ta tad Juhš un Juhfu meitas, katre dabuhtu pa trefchāi dafai no atflahdā ihpafchuma, kamehr Juhfu tehws no fchi mantojuma buhtu isflehgts. Bet ta la atflahdās ihpafchums ir nefufams, tad wehl jaewehro, pehz Kurjemes f. l. (122. p.), la wihreefchu dflimuma mantineefem ir preefchroziba pret feeweefchu dflimuma mantineefem, un tee dabū us sawu teefu wifu nefufamū ihpafchumu, ar peenahfumu feeweetem-mantineejem isfmafif wina dafas nauda, pehz peenehmiga nowehrtējuma, kuru isdara pagafsteefa; ehlas, kuras atrodas us dalamā nefufamā ihpafchuma, pee nowehrtējuma, neteel libds flaititas. Seeweetes tikai tad war mantot nefufamū ihpafchumu, kad naw wihreefchu-radneeku, kuri buhtu ar winaam weenadā radneezibas palahpē. Pehz Wifd. sem. fl. (1000. p.) tapat pee nefufamās mantas isdalischana wihreefchu dflimuma mantineefem ir preefchroziba preefch feeweefchu dflimuma mantineefem, kaut gan fchis preefchrozibas naw tuwaki apfihmetas. Ari Wifsemē pee femes nowehrteschana ehlas netop libds flaititas (1002. p.). — Mantojuma jautajumu nolahrtofchana noluhfā Jums jagreeschas pee weetejās pagafsteefas, kura isdaris mantineeku apfifirinafchanu mantofchana teefbās. — ns.

Ihtrupes (torgi).

- Tulumā-Talfu meert. fap. pahrdos:**
 16. janw. Wifndeshu m. Briffo, 70 def. leelas, peef. par. 305 rbl., hip. par. 5000 r., wehrt. 5600 r.
 16. janw. Mufhneeku m. Wifdenē, 30 def. leelas, peef. par. 257 rbl., hip. par. 2650 r., wehrt. 2600 r.
- Faunjelgawas-Flufkes meert. fap. pahrdos:**
 27. janw. Prudifchu m. Sufefa, 39 def. leelas hipotekas parahds 3700 r.
 27. janw. Difnu m. Raskuhne, 22 def. leelas, hip. par. 5275 r., wehrt. 1447 r.
 27. janw. Roflowu m. Lauze, hip. par. 23,500 r., wehrt. 3670 r.
 27. janw. Puhfchlu m. Ralmamufchā, 97 def. leelas, hip. par. 5800 r., wehrt. 3854 r.
 27. janw. Slobodru m. Kurjumā, 67 def. leelas, hip. par. 23,500 r., wehrt. 3670 r.
 27. janw. Sifflahwu m. Birfchumufchā, 61 def. leelas, ip. par. 1984 r., wehrt. 900 r.
 27. janw. Wainifchu m. Sfrubalinā, 30 def. leelas, hip. par. 1686 r., wehrt. 552 r.
 27. febr. Gorbunowu m. Raskimufchā, 36 def. leelas, hip. par. 1400 r., wehrt. 1656 r.

Turgus flinas.

Rigā, 7. janw.
 Rigas labibas turgus wehl arweem pawisam flusu un weikalos naw ne mafafas rofibas. Par kreewu rubfu isdewumu jafafa, la tas libds fchim bijis mafafas neta ziteem gadeem, jo Wahzijai, leelafai rubfu pahretelajai, paschaj bija deefgan bagatiga raichā. Ja nu ufnahftu fahfch, tad waldiba uspirku dauf labibas, zaur to flwedums taptu wehl mafaf. Bet ja naudas wajadsetu, tad labiba pluhstu tomehr us ahremem, jo bentas aifdewufchās dauf naudas un ja tas nu leebitu usfiflta, tad zits nelas neatlitta, la labibu fuhfist us ahremem. Ta tad tagad wehl naw pahredjams, lahdu eefpaudu fahfch daritu us rubfu jenam. Kas flimejas us tagadejam jenam, tad tas tapufchas flingrafas, kas pa dafai isflaidrojams zaur tweefchu jenu eefpaudu. Rarich us tweefchu jenam dara dauf leelatu eefpaudu neta us rubfu, jo tweefchus pahreht wifa pafaulē: bef tam Amerila wehl tikai gaida us fahdu politifku grubdeenu, lai pafaulē turgū waretu fahfch tweefchu jenās.

R i n u turgū naw notifufchas nelahdas pahrgrosibas, tas pa wejam flufis. Swebitu pehz peewedumi no eefchjam gubernam naw nelahdi leelece un apofifijumi ari bijufchi foti mahi. Wehrpeji wehl arweem negrib mafaf fchjeenes ihpafchneeku augstās jenās, tapehz ari weifafos titai foti maja rofiba. No wifsem flinu rafchotaju apwoideem nahf flinas, la leela dafa rafchas tagad jau ispahrdota.

	Wifsemes.	Kurjemes.	Leetawas.	Bernawas.
ZK	59—60	54—55	53—54	—
SPK	53—54	48—49	47—48	—
PK	47—49	42—43	41—42	—
PW	37—38	—	—	—
W	32	30—32	30	34—40
D	25—26	24—25	24—25	48—49
DW	20	18—20	18—20	—
+R+	—	—	—	58—59
LD	—	—	—	32—33
LDW	—	—	—	25—26
+HD+	—	—	—	53—54

Labibas jenās Rigā fchimbriedischan fchadbas:
 Rudf, kreemu, us 120 mahrijnu pamata mafā: 73—74 lap. pubā; Kurjemes rubfi un fchahwē — lap. pubā.
 Tweefchi, 125/127 mahrijnu fmagi tweefchi mafā 91—93 lap. pubā. Kurjemes tweefchi 125/6 mafā 85 lap. pubā.
 Wefchi, us 100 mahrijnu pamata mafā 62—63 lap. pubā; 103—105 mahrij. fchahw. meefchus dod — lap. pubā; Kurjemes 113 mahrij. 72 lap.
 Mufas, labās gaischās mafā 66—70 lap. pubā; fchahwetas aujas mafā — lap. pubā; Kurjemes aujas mafā — lap. pubā, kreemu nefchahwetas aujas mafā 65—66 lap. pubā.
 Ranepes mafā lap. pubā.
 Linfehllu ellas ranfchi, fchjeenes mafā 78—80 lap. pubā; kreemu linfehllu ellas ranfchi mafā 74—77 lap. pubā.
 Linfehllas. Stepu fehllas us 87 1/2, proj. pamata mafā 135 lap. Brahta fehllas, fchahwetas 130—132 lap. pubā.

Pahrtitas jenās Rigā:

	lap.	lap.	
Juhlas gala, mahrij.	13—20	Rupinatš peens, mahrij.	6—7
Wefchfcha gala, mahrij.	9—18	Dlas, fchola	130—160
Schahweta aitas gala, mahrij.	9—13	Wredus fchuhns, mahrij.	35—40
Swatga aitas gala, mahrij.	8—14	teginats, mahrij.	30—45
Leia gala, mahrij.	10—18	Schpofli, mahrij.	2—3
Schahw. fchiflitis, mahrij.	18—22	Wefchjuputrami, mahrij.	5—6
Schahw. fpefifis, mahrij.	17—19	Sirni, mahrij.	5—8
Wifas, gabala	40—60	Ruri, tweefchu biddeleti	—
Zahli pahris	60—80	milft, mahrij.	6—8
Bifles, gab.	50—100	Rudfu milft, pubā	85—90
Sofis, gab.	100—180	Aboli mahrij.	10—15
Ralfumi	200—400	Djehremens, mahrij.	3—5
Safi, gab.	50—80	Schnes, biowinā	10—20
Rartupeki, pubā	90—110	Renges, fchahw., 100 g.	40—60
Slabbi fahpofit, flapā	5—6	Bretlini, fchahw., 100 g.	25—40
Salds peens, flapā	8—10	fahf., fahfā	6—7
Slabhs trehums, flapā	50—60	Lihdafas (weetj.) mahrij.	15—20
Wefch peens, mahrij.	6—7	plaufchi u. z.	18—22
		Sweefis, mahrij.	27—33
		Galba fweefis, mahrij.	35—40

Leepaja.

Rudf us 120 mahrijnu pamata mafā 75 lap. pubā, Kurjemes un Leetawas januee 71—74 lap. pubā.
 Tweefchi mafā 130 mahrij. 93 lap.
 Mufas, baltas, parahfās 63—68 lap. pubā, labafas baltās 69—77 lap. pubā, melnās 61—62 lap. pubā. Kurjemes 64—72 lap.
 Tweefchi 100 mahrij. mafā — lap.
 Wefli 100 mahrij. 80—81 mafā lap.
 Wefli mafā — lap. pubā.
 Mufas, Rupjās flijas mafā 56—58 lap. pubā; wifejas flijas mafā 54—56 lap. pubā un fmalās flijas mafā 53 lap. pubā.
 Ranepes mafā 109 lap. pubā.
 Linfehllas, 7 mehri, 118—128 lap.

Original Singera šujamas mašhinas.

Singera šujamas mašhinas ir preekšhūmīgas konstrukzijas un buhves sīnā.
 Singera šujamas mašhinas ir nepereezhūamas mahjas wajadsibam un ruhņeezībā.
 Singera šujamas mašhinas ir nepahrspehūamas isturībā un šuhshūanas ahtrumā.
 Singera šujamas mašhinas ir wiswairak leetotās fabriku eestahdēs.
 Singera šujamas mašhinas ir loti noderīgas preeksh mahkklas iščuhshūanas.
 Bešmašas mahjiba wišos mahjas šuhshūanas darbos, tā ari modernā mahkklas iščuhshūanā. — Krahhumā iščuhwumu sībds leelā krahsu išwehlē.

Elektromotori preeksh mahjas darbu leetojamām mašhinām.

Original Singera šujamas mašhinas ir wisur dabūjamas, bet tikai kompanijas pašas maģastuās.

Kompanija Singer.

Rīgā: Aleksandra bulwari Nr. 1.
 Tronamantņeeķa bulwari Nr. 11.
 Aģenskalnā: Lehger-eelā, Baloschu eelas stuhri.

Kompanija Singer.

Rīgas Garīgais Wehstnešis

1904. gadā (3. gada gabjums)

nahšs pehš jāvās lībšhūinejas programās.
 Spraudams jēw par tuwato mehēti talpot pareištizigō latweešhu tizibas un tūmības prašbam un latweešhu draubšhu sabšhūes jautājumeem, tas grīb buht derīgš išttram tizigam latweešham, tas interesejas pte tizibas, bājūzas, tūmības un sabšhūes jautājumeem.
 Baltrahšis ištahst rēi mehnešt — mehnešha wiđu. Wāfšā par gabu 1 r. 50 lap., par pušgabū 80 lap. Apstellet war pee redaktora pehš šahūbas adrešes: P. Тукъз, Свѣтлинку I. Архутъ. (Lūmūmā pee preekšeta S. Ahrenta) un pee wišēem draubšhu preekstereem. C920
 Redaktors pr. J. Ahrents.

Rīgā, Kauf eelā Nr. 9.

Speziāla mūzikas instrumentu maģastina.

Labākās sortes:

- Witoles par 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 70, 100 rbl un bahrgaf.
- Mandolinas ar meħaniku preeksh tihstanošhūanas par 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 22, 30, 50, 75, 100, 125 rbl.
- Korneti ahreimju darbē, par 15, 18, 22, 25, 30 rbl, no slawenās Parīses fabrikas Courtois, par 90, 150 un 250 rbl. pašha fabrikas par 22, 40, 50, 60, 75 un 100 rbl.
- Fleites par 2, 4, 6, 8, 12, 18, 25, 35, 40, 50, pašha fabrikas par 45, 60, 75, 85, 90, 120, 160 un 250 rbl.
- C1716
- Gitares par 3 un 5 rbl, ar meħaniku preeksh tihstanošhūanas par 6, 7, 10, 15, 20, 25, 30 rbl. un bahrgaf. Balalajkas no 2 lībš 60 r. Atdoru žiteres par 3, 4, 50, 5, 50, 6, 7, 7, 50, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 22, 25, 35, un 45 rbl.
- Prima žiteres par 8, 12, 15, 20, 30, 40, 60, 80, 100 r. un bahrgafas.
- Konzerta žiteres par 8, 10, 15, 25, 40, 60, 80, un 100 rbl.
- Elegijas žiteres par 15, 25, 40, 60, 80 un 100 rbl.
- Kotlu žiteres par 40 rbl. un bahrgaf.
- Ložinu žiteres par 8, 10 un 20 rbl.

Mechaniski mūzikas instrumenti,

turi spēhlē šad nandu eemet, noderīgi beedribam un weesūjam

Harmonikas no slawenās fabrikas

J. F. Kalbe, Berlinē.

Labatās walgetas un uš galwošhūanu tihras slawas

Romeešhu sūhgas.

Gramofoni un fonografi.

Harmoniji leelā išwehlē.

D. Makowsky,

Rīgā, Kauf eelā Nr. 9.

J. Heint. Zimmermana mūzikas instr. fab. weetneēšs

Leipzīgā, Londonā, Sw. Peterburgā, Wāslawā.

Reparaturu darbnīza.

J. Sahzis, Rīgā,

šchuguna leetuwe un

akmēnu kaltuwe

Rihschēsera eelā. — Telefons Nr. 987.

wēnīgā granita ištahdshūanas eestahde Rīgā, ar twaika spēhhu.

Spezialitates: Dāshabi semtopības mašhīnu peederumi un mašhīnu dalas, kapu un dabēsu benki un trehslu kapu lehdēs u. t. t.

Granita, marmora un šchuguna frusti, monumenti, plates u. t. t.

I. noliktawa preeksh šchuguna prezem: Terbatas eelā Nr. 22. Telef. 986.

II. noliktawa un atmēnu kaltuwe: Weera eelā Nr. 8.

Weikala atwehshūana.

No šchis deenas šahot atweru

Šchahku eelā Nr. 7

manufaktur preekshu weikalu.

Manu pilnīgi janno krahhumu, fastahwofshu iš:

Wīlnas štofeem, slawelem, tuhkeem, triko, audēkleem, baltprezem, gardinām, dekeem un tepikeem

pee pareišas aplašpošhūanas wislabaki eeteļju.

M. P. Olissow,

agr. Otto Spilcker & Co.,

Šchahku eelā Nr. 7.

Rīgas Pilsēhtas Lombards.

No 19. janwara lībš 5. februari 1903. g. eekšhlatas leetas, no Nr. 384569 lībš Nr. 389685, un Nr. 460059, 460254 460984 (ja nebuhtu jau ištirkas waj pagarinatās) nahšs 13. janwari ja wajadsetu 14. janwari 1904. g. pulst. 6 waf., Pilsēhtas Lombarda telpās, Kāfku eelā Nr. 9.

išuhtrupeschanā.

Ahtrupes deenas Lombards preeksh publitās tiks pulst. 1. pehš pusdeenas slehgtš. 1903

Karla Graupnera aisdēwu kafe,

Teatra eelā Nr. 12,

data žaur šcho šinamū, ša par no maija 1903. g. eekšhātām leetam šarp šam Nr. 21829, 22125, 22819 un 23607 lībš 22. janwari 1904. g. janomahšā projentes, preekšā gabūjumā tās tiks 27. janwari šch. g. pahrdotas atšahšā wairakšhūanā.

O. Loewicke,

pianino un harmoniju maģastina,

Rīgā, Maršalu eelā Nr. 16,

peebahwā:

slawenu fabriku eeksh- un ahreimju pianinos, fligelus un harmonijus par dāshchabām ženām.

Wahzu un Amerikaneeshu harmonijus mahjos un stolu wajadsibām šahot no 80 rbl gabalā.

Rīgas un apfahrtues

aught godatāi publikat dāru žaur šcho šinamū, ša šawu šahrtu maģastinu no Awotu un Stabu eelu šuhra Nr. 39, ešmu pahweetoļis uš šawu pirmo weikalu Awotu un Romanowas eelu stuhri Nr. 23, šur šawu preži ari turpmā par pašeminatām ženām pahrdoshu. Godatu publiku lūhgdams manu firmu eewehrot, šihmejos wišā žeenībā

Ch. Edelman.

Kapitāls Kred.

Esceis	Preschena ir KAPITALS!
Grammatwech.	Angataka alga!
Korespondans	Zoon. stahwokli!
Tirdan. rehšn.	Kura!:
Kantoru darbēs	kuņģem, damam, wēlholneekem, amatneekem.
Latw., Kroowu jeb Wahzu wotēdē	Mehēti. zahhums hētrē laikē
Par walti	
zeen. wēlholneekem eeteļu kretnus spēhkus no sawēem meħhēkleem (kuņģ. un damas) un lūhdu, wajadsibē pee manis lūhgtu preekst!	
Prospektus peesuhhu par walti.	
J. Kassimirs,	
Rīgā, Bantēja bulwari Nr. 11, pee Šikolaja Nīta.	
Rēn. p. 1-3 un 7 w., zītā laikē: E. Platos druk.	
Par sekēm galwoju.	

Mechaniski

aplātami un teel pagatawoti uš apstehlēshūanu Antonijas eelā Nr. 4, we galbneeku meištera Wālers.

Agronomis

J. Bisseneeks,

laufšaimneezības, ruhņeezības mašhīnu noliktawa agenturas un komišijas weikal

Rīgā, Zeligawā, eelā Behnimū eelā Nr. 29, Wehweru un Rihšimū eelu stuhri. Katolu eelā Nr. 46.

Weenīgais pahrdewejs: Lokomobiles un kulmašhinas

no Ransomes, Sīma un Dschafferis ahjija šabeedribas špšwītšhā. Wežatā un leelā lokomobitū un twalka kulmašhīnu fabrika Anglijā.

Geħpeti un kulmašhinas, wisšannatās konstrukzijas, uš dūmbinu un rūtū leħgereem.

Mehēli sehjmašhinas no Fr. Dehne = Halberstatē. Rindu sehjmašhinas un arkli no Rud. Sada, Leipzīgā = Plagwīgā. Wisleelā arku fabrika pašaulē. Rud. Sada orkli no leetotajem atšihiti par wislabateem, darba spēhigateem un wisweeglat ešohēem no wišēem žiteem lībšigeem fabrikateem. — Tihrs darbš, ahtra un weegla nostrahdshūana, nēweens ritens nedš širģš neet pa arumeem.

Ašperu ezeschās „Callamacco“ uš slehpem un riteneem, iš slawenās „Thomas“ šabeedribas Amerikā, ša ari žitu fabritu.

Planjmašhinas: Mac-Cormicka, Championa, Deeringa, Plano un žitas.

Peena zentrifugas: Aleksandra, Alpha, Globe, Drton u. t. t.

Wēestā kulmašhinas. Eħseku mašhinas. Dežimal, galda un žiti šwari.

„Lux“ lampas 200-1500 swetshu gaismas, beedribu telpu u. t. t. apgaismošhānai.